

PNJCat 2030

ÍNDEX

Presentacions institucionals	3
Introducció del PNJCat 2030	9
La missió del PNJCat 2030: l'emancipació plena de les persones joves	10
L'estructura del PNJCat 2030	12
El PNJCat 2030, una construcció compartida	15
Situació de les persones joves	17
Els reptes i les prioritats del PNJCat 2030	24
1. Independència juvenil: cap a una vida digna	26
1.1. <i>Equitat en l'educació</i>	27
1.2. <i>Treball de qualitat</i>	29
1.3. <i>Accés a l'habitatge</i>	30
2. Benestar i qualitat de vida: bé comú individual i col·lectiu	32
2.1. <i>Salut i benestar emocional</i>	33
2.2. <i>Benestar i justícia ambiental</i>	34
3. Participació i protagonisme jove: implicació, creació i transformació	36
3.1. <i>Participació i moviment juvenil organitzat</i>	37
3.2. <i>Accés i creació: drets culturals, lingüístics i digitals</i>	38
3.3. <i>Espai públic i joves</i>	39
4. Equitat i inclusió jove: igualtat de drets i oportunitats	41
4.1. <i>Feminismes i LGBTI</i>	42
4.2. <i>Equitat i no-discriminació</i>	43
4.3. <i>Equilibri territorial</i>	45
Principis i claus metodològiques del PNJCat 2030	46
Enfocament de drets	47
Qualitat i innovació	49
Treball en xarxa i integralitat	51

Perspectiva interseccional	53
Mirada internacional i agenda global	55
Desplegament del PNJCat 2030	57
Les eines del PNJCat 2030	57
La governança del PNJCat 2030	61
Cap a una governança relacional	64
Seguiment del PNJCat 2030	65
Seguiment del PNJCat 2030 i de la seva vigència	65
Seguiment dels plans d'actuació i d'altres eines de desplegament del PNJCat 2030	68
Avançar en el disseny de polítiques basades en evidències	69

Presentacions institucionals

Benvolgudes, benvolguts,

Aquest Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030 és el document que ordena les polítiques de joventut al voltant d'uns reptes i objectius compartits per les persones joves del nostre país. Aquesta és la seva definició i la seva voluntat; però és més que això. És un instrument, una eina al servei del jovent del nostre país.

Amb aquest Pla, obrim una nova etapa de les polítiques de joventut, adequant-les a les necessitats i problemàtiques de les persones joves del present i d'un futur que comença demà. Així, incorporem també una necessària perspectiva estratègica per a definir el seu desenvolupament en el mitjà i llarg termini.

El Pla Nacional de Joventut 2030 constitueix una aposta transformadora que neix amb la voluntat d'acompanyar el jovent en el seu camí vital. És una estratègia de país que ha d'establir de manera concisa les prioritats en matèria de polítiques de joventut fins al 2030, que implica als diversos actors que hi intervenen, com són els departaments de la Generalitat, el món local, el moviment juvenil organitzat i els i les professionals de joventut, entre d'altres. Tots els actors que ho han de fer possible.

Han de fer possible els grans reptes a abordar que tenim per davant. El principal d'aquests reptes i sobre el qual pivoten d'altres és el concepte "emancipació". Aquesta és la paraula clau. Emancipació com a referència de llibertat i d'equitat, com a objectiu d'una societat justa, com a estendard per avançar vers un projecte vital sense murs per davant.

Ens comprometem a treballar per l'emancipació juvenil a través d'un bon desenvolupament de trajectòries educatives i laborals de qualitat, així com l'accés a un habitatge digne. Aquestes són peces fonamentals per fer factible tot el cicle vital de tots els catalans i catalanes.

Perquè cap projecte vital s'estronqui cal que la nostra societat sigui inclusiva i equitativa, que no discrimini a ningú. Ens calen les veus de les persones joves en aquesta lluita. Ens cal la seva participació, en el fons i en la forma, com part important de la vida comunitària i social de país. Aquesta també és una de les banderes d'aquest document. Comptem amb la gent jove. La seva veu ha de ser una part important dels altaveus al futur dels vuit milions de futurs del nostre país.

I, finalment, no vull deixar de mencionar també el benestar lligat a la salut física i mental, evidentment fonamentals.

Aquest document, com deia, és una eina per millorar els engranatges que treballen pel futur del jovent del nostre país. És una eina, però és molt més que això. És i ha de ser un horitzó vers el qual avançar.

Fem-ho.

Carles Campuzano i Canadés
Conseller de Drets Socials

Vivim en una societat líquida i volàtil, plena de canvis, transformacions i incerteses. I, enmig d'aquest context, les persones joves representen una força vital i extraordinària capaç de liderar tots els moviments i encapçalar totes les lluites, implicant-se en les causes socials i ambientals tot aportant innovació, progrés i enginy per avançar des de la consciència cívica i assumint reptes per construir una societat més justa.

Tot plegat sense oblidar que fa més de deu anys que encadenem crisis socioeconòmiques estructurals i, aquest fet, ha provocat que les persones joves transitin dins l'era de la joventut en un context que no garanteix dignament la seva emancipació. Un context ple de dubtes que sovint fa difícil tirar endavant un projecte vital satisfactori. Davant d'aquesta situació, les institucions tenim el deure de construir les solucions necessàries per fer possible l'acompanyament en aquest procés complex i de tanta importància pel futur de les persones joves però també, pel futur de la nostra societat.

Per tot això, presentem un document ambiciós però, a la vegada, realista. Amb una mirada llarga i amb objectius concrets aterrats a les necessitats del col·lectiu jove. Així doncs, l'actual Pla Nacional de Joventut 2030 pretén incidir en aquells aspectes més rellevants que permetin acompanyar veritablement a les persones joves. Posant l'accent a certs aspectes que permetran donar resposta a les necessitats i inquietuds presents i més immediates, com és l'accés a l'habitatge de qualitat, oferir més i millors eines per a l'abordatge del benestar emocional, garantir l'equitat, la inclusió i la no discriminació i promoure i potenciar la participació del jovent, entre d'altres. Les persones joves sou present i futur, per això cal vetllar per aconseguir que les oportunitats siguin per a totes i tots una realitat tangible que faci progressar la societat.

Així doncs, estem davant d'una finestra d'oportunitats per fer possible que les persones joves gaudeixin d'un procés d'emancipació amb tots els drets. I, el nostre compromís és treballar perquè així sigui.

Ens sentim molt orgulloses de les persones joves del nostre país, per això farem tot el que estigui a les nostres mans per no deixar-les enrere.

Rut Ribas Martí
Directora general de Joventut

Laia Girós Barrés
Directora general de l'Agència Catalana de la Joventut

La joventut de Catalunya necessita respostes davant els problemes que vivim. Desgraciadament, les persones joves hem estat una de les principals víctimes de les crisis econòmiques que hem viscut, amb el resultat d'una realitat precària i vacil·lant davant de qualsevol nova situació d'emergència. La nostra emancipació se sustenta en pilars molt febles, dificultant els nostres projectes de present i de futur. Tenim taxes d'emancipació en mínims històrics, taxes de sobrequalificació entre les més altes d'Europa, dades qualitatives i quantitatives en relació a la salut mental realment alarmants, condicions laborals que ens segueixen precaritzant, manca d'espais per poder associar-nos, vulneracions dels nostres drets sexuals i reproductius i patim també les desigualtats territorials, entre d'altres.

Els darrers anys hem vist accentuada aquesta situació, fet que des de l'associacionisme juvenil català hem denunciat i treballat. La pandèmia de la Covid19 n'és un clar exemple: les joves hem patit l'estigmatització i criminalització per part de mitjans i part de la societat, tot i ser entre les més afectades per les conseqüències laborals, econòmiques o, també, en termes de salut mental. La pandèmia, a més del sistema individualista i competitiu en el que vivim, ens aïlla i ens fa perdre la riquesa social i associativa que des de fa molt de temps radica a Catalunya. Per a fer-hi front, hem de revifar les xarxes de suport social i el teixit associatiu, motor de canvi i pensament crític d'aquest país.

Necessitem poder tenir vides plenes, poder seguir reivindicant i exercint els nostres drets, així com seguir posant la joventut al centre de les polítiques i del dia a dia.

Davant això, necessitem polítiques públiques que vinguin dels i de les joves, sent nosaltres interlocutores vàlides. Polítiques públiques que modifiquin d'arrel aquestes problemàtiques que arrosseguem. Un pas per aconseguir-ho és plantejar i dur a terme aquest Pla Nacional de Joventut de Catalunya, vigent fins al 2030.

Les joves en farem seguiment i treballarem per a assolir els objectius establerts.

Júlia Rosanna Sánchez-Valverde
Presidenta del Consell Nacional de Joventut de Catalunya

L'Associació Catalana de Municipis és la principal entitat municipalista de Catalunya, agrupa a tots els Ajuntaments, Consells Comarcals i Diputacions de Catalunya, que vetlla per la gestió pública i la millora dels nostres pobles i ciutats. I en aquest procés tenen un paper rellevant les persones joves.

Amb l'objectiu de fer un salt endavant en les polítiques de joventut, adaptant-les a les noves realitats juvenils i organitzatives, reivindicar els joves com a palanca de canvi social i econòmic, fer aflorar experiències i iniciatives liderades per joves que propicien canvis locals i globals i, facilitar l'emancipació i sumar agents per incidir en la transversalitat de les polítiques de joventut, s'inicia el període de vigència del Pla Nacional de Joventut 2030.

Aquest ha estat fruit d'un procés de consulta i recollida de propostes amb l'objectiu d'acompanyar als i les joves en el procés d'emancipació. En aquest sentit, els municipis estem predeterminats a acompanyar-los en aquest camí.

Gael Rodríguez Garrido
Membre del Comitè executiu de l'Associació Catalana de Municipis

La Federació de Municipis de Catalunya (FMC) ha assumit un compromís decidit amb el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030 (PNJCat 2030), participant activament en el llarg procés d'elaboració i compartint el resultat final d'aquest.

Aquesta implicació es fonamenta en el reconeixement del paper essencial dels Ajuntaments i els Consells Comarcals en el desenvolupament de les polítiques per a la joventut, així com en el convenciment de la necessitat urgent de posar als joves al centre de l'agenda política local.

El PNJCat 2030 s'erigeix en una guia per al desenvolupament de polítiques públiques locals, ja que no solament identifica els grans reptes i prioritats que cal abordar en els diferents àmbits de la vida de les persones joves, sinó també els principis transversals que han de guiar aquestes polítiques de joventut.

Mitjançant els plans locals i comarcals de joventut, els ens locals implementen les polítiques contingudes en aquest PNJCat 2030, permetent alhora analitzar la realitat i les necessitats específiques de les persones joves en l'àmbit municipal.

La coordinació efectiva entre els actors involucrats en el desplegament de les polítiques públiques de joventut és essencial per garantir els drets dels joves, especialment en un moment vital crucial per a la seva maduració personal, i enmig d'una realitat plena d'inseguretats, dificultats i canvis accelerats. L'impacte negatiu de la manca de polítiques públiques robustes per acompanyar als joves es fa evident en molts aspectes, amb una atenció especial a l'augment de l'afectació de la salut mental en els darrers anys.

En aquest context canviant, destaquem la importància del monitoratge constant de les polítiques de joventut inclosa dins del PNJCat 2030, assegurant així l'avaluació del progrés i identificant àmbits de millora.

Com a part integrant del Consell Rector del PNJCat, l'òrgan de govern i impuls d'aquest Pla, l'FMC assumeix la responsabilitat de difondre àmpliament el seu contingut entre els ens locals i fer-ne el seguiment i control del desplegament operatiu.

El compromís de l'FMC amb el PNJCat 2030 reflecteix la convicció que la col·laboració activa dels ens locals és clau per garantir el benestar i el desenvolupament integral dels joves a Catalunya.

Eduard Rivas Mateo
President de la Federació de Municipis de Catalunya

Introducció del PNJCat 2030

El document que teniu a les mans és el fruit d'un llarg **procés de consulta i recollida de propostes** desenvolupat amb els agents socials, institucionals i polítics amb l'objectiu d'elaborar, de manera conjunta i consensuada, aquest Pla nacional de joventut de Catalunya (PNJCat) 2030.

Les bases d'aquest PNJCat 2030 són sòlides, com així ho acrediten el **desplegament dels PNJCat anteriors** (2000-2010 i 2011-2020) i l'**aprovació de la Llei 33/2010**, d'1 d'octubre, de polítiques de joventut, la qual reconeix el Pla nacional com a pla sectorial de coordinació en matèria de joventut. Aquest fet té per finalitat assegurar la coherència metodològica en l'actuació de les diverses institucions públiques que duen a terme polítiques de joventut (Administració local i Generalitat de Catalunya). També reconeix l'important rol del moviment juvenil organitzat en la implementació i el seguiment d'aquestes polítiques i posa en relleu la seva participació i la del municipalisme des de l'òrgan del Consell Rector del mateix Pla.

La transició entre la planificació anterior —PNJCat 2020— i l'actual ha estat marcada per la pandèmia de la covid-19, que va establir noves prioritats en el si de l'Administració i les polítiques públiques, davant les quals la Direcció General de Joventut, l'Agència Catalana de la Joventut i el Consell Rector del PNJCat van ampliar el període de reflexió i construcció de la nova planificació en matèria de joventut. No obstant això, els nous reptes que va generar la pandèmia van tenir també una incidència específica entre la població jove, fet que va motivar l'impuls del **Pla d'actuació de joventut covid**, que va esdevenir una eina per fer front a aquesta situació conjuntural a fi de reorientar les polítiques de joventut d'acord amb la nova realitat, a la vegada que posava sobre la taula àmbits que les polítiques de joventut han d'abordar també en el mitjà i llarg termini, com poden ser la justícia ambiental, la salut mental o la relació joves-espai públic, entre d'altres.

Tot i els esforços destinats en edicions anteriors a desenvolupar les polítiques de joventut del moment, el context sociohistòric i socioeconòmic que ens ha tocat viure no ens ha facilitat fer el salt qualitatiu desitjat. El repte, doncs, continua més vigent que mai; com també la necessitat de revisar, actualitzar i innovar les polítiques adreçades a les persones joves perquè s'ajustin a les noves realitats socials i a les demandes en vigor del col·lectiu.

Per això, el PNJCat 2030 és una **crida a l'acció**. Una crida a tots els agents implicats en el seu desplegament (Generalitat de Catalunya, ens locals i moviment juvenil organitzat) perquè incideixin en la realitat de les persones joves de Catalunya i la transformin. L'aposta per un nou PNJCat vol afrontar aquesta missió i ho vol fer amb compromís social, eficàcia i eficiència. Per aquest motiu estableix no només els reptes que s'han d'abordar, sinó que també identifica els agents responsables per desenvolupar-lo.

La missió del PNJCat 2030: l'emancipació plena de les persones joves

La població jove ha rebut amb especial duresa **l'impacte de les crisis socioeconòmiques successives** dels darrers anys. En el llarg període de crisi iniciat l'any 2008, així com en el derivat de la pandèmia de la covid-19, la joventut ha estat un dels col·lectius més afectats per **l'atur i la precarietat laboral, les restriccions per accedir a un habitatge digne o el risc de pobresa**. En definitiva, en els darrers anys s'ha produït un procés de degradació de les condicions materials de les persones joves que, al seu torn, ha contribuït a generar **més incertesa en les seves perspectives de futur i en el desenvolupament d'un projecte de vida amb tots els drets i totes les oportunitats**.

Per això, el nou PNJCat 2030 vol reivindicar la rellevància de les polítiques de joventut en el si de les polítiques públiques: la joventut és una etapa del cicle vital en què l'individu adquireix habilitats, instruments i recursos amb els quals haurà d'afrontar la resta de la seva vida. També és el moment en què s'emancipa, en sentit ampli, respecte de la seva família d'origen. Per això representa un període de construcció d'oportunitats en què es generen les trajectòries de mobilitat social. Durant molt de temps, les polítiques de joventut s'han considerat perifèriques, i cal que els diferents agents en reconguin la capacitat transformadora i les situïn com a primordials en la intervenció pública. Per tant, tot i que avui dia la societat és més incerta, complexa i dinàmica que mai, això no treu sentit al PNJCat, sinó que en justifica l'existència, sobretot tenint en compte la potencialitat transformadora que té d'incidir sobre la joventut i el fet que sigui una eina que s'encarregui de la planificació d'aquesta. Per tant, les polítiques de joventut no són, en cap cas, una despesa, sinó **una inversió per al present i per al futur de les persones joves**, al mateix temps que contribueixen a la sostenibilitat futura de la nostra societat, en el seu conjunt.

En aquest sentit, el PNJCat 2030 s'ha desenvolupat amb una intencionalitat clara: **avançar cap a l'emancipació plena de les persones joves**, tenint en compte la seva diversitat. Aquesta és la missió última del Pla, cap a la qual s'adrecen tots els reptes, les prioritats i els objectius que es plantegen en el transcurs de les pàgines següents.

El PNJCat 2030 vol consolidar i fer efectius **els drets bàsics de les persones joves i garantir les condicions que en permetin la qualitat de vida**, tenint en compte les escletxes que es generen en els múltiples processos de transició i en les dificultats específiques pròpies de l'etapa juvenil; és a dir, el PNJCat 2030 es planteja superar l'enfocament tradicional d'atendre necessitats per passar a un **enfocament de garantia de drets**. El nou Pla vol generar les condicions necessàries per garantir el benestar i els drets individuals i col·lectius de la població jove.

El PNJCat 2030 presenta una altra novetat: planteja aquest **dret a l'emancipació entesa en sentit ampli**, no només referent a l'accés a l'habitatge, que és un aspecte cabdal, sinó també en referència a la resta de condicions i àmbits de la vida de les persones joves (la salut, el treball, la trajectòria educativa, la participació, l'accés a la cultura, etc.). Tots aquests factors configuren, condicionen i possibiliten **el desenvolupament d'un projecte de vida lliure i amb tots els drets**, no només en l'aspecte individual, sinó també en el col·lectiu.

Per tant, per garantir aquesta emancipació plena és fonamental abordar aquests altres reptes, com ara l'avenç cap a l'equitat, la salut emocional, la justícia ambiental, l'accés a les llengües pròpies de Catalunya, el treball i l'educació de qualitat, l'habitatge garantit, l'enfortiment del moviment juvenil organitzat i l'accés universal a la cultura, entre d'altres. Tots aquests reptes, com veurem a les pàgines següents, són condicions i aspectes imprescindibles que contribueixen, des de diferents perspectives, a fer possible l'emancipació de les persones joves i que aquesta emancipació sigui plena i amb tots els drets.

Per aconseguir-ho, a continuació es presenten els reptes, les prioritats i els objectius que formen el nou PNJCat 2030 i que impregnaran els futurs plans d'actuació de joventut i la posada en marxa d'una nova etapa en les polítiques juvenils, marcada per una nova forma d'organització i relació entre joves, Administració i professionals del sector orientada a aconseguir un impacte més gran.

L'estructura del PNJCat 2030

El PNJCat 2030, com a nova estratègia de joventut, vol fer efectiu el dret de les persones joves a una vida digna i garantir l'equitat per a totes elles, amb una incidència especial en tots els aspectes clau per a l'emancipació de les persones joves, així com en el desenvolupament del seu projecte vital, individual i col·lectiu.

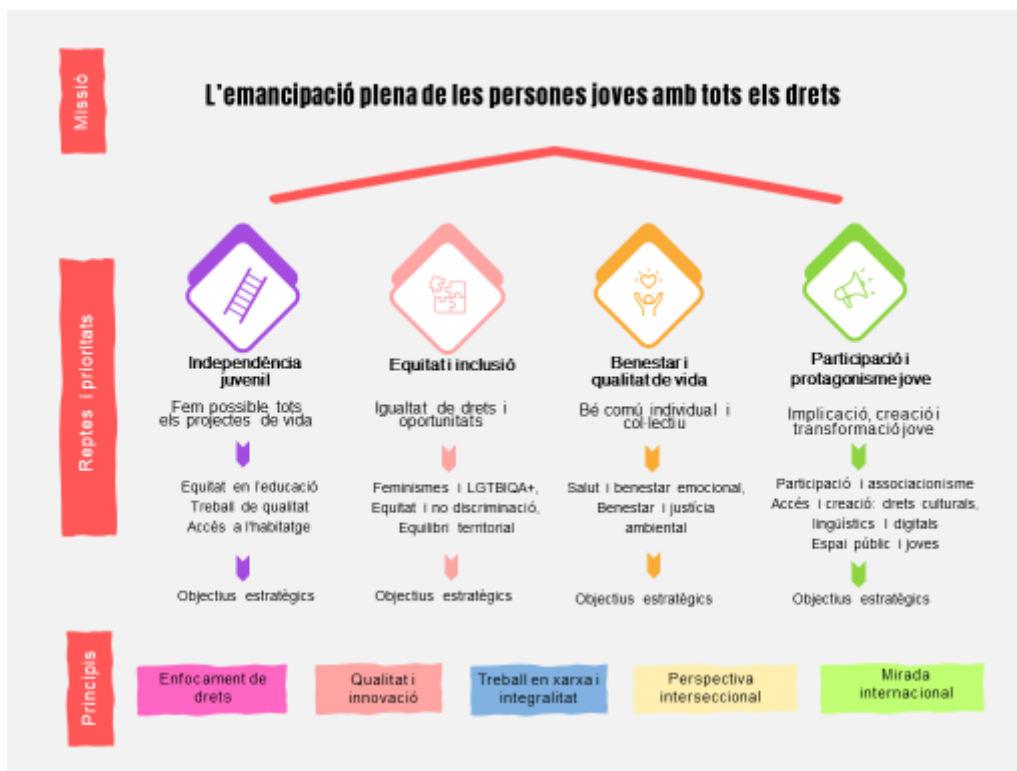
Per això és fonamental treballar en diferents àmbits, per pal·liar i revertir els efectes del context actual, hereu de la crisi econòmica anterior, i garantir la igualtat dels drets i les oportunitats de tota una generació de joves.

En aquest sentit, el PNJCat 2030 té la voluntat de vincular-se al moment històric actual i es veu obligat a partir d'un moment i una tendència actuals als quals cal donar resposta i, alhora, projectar a llarg termini l'horitzó cap al qual es vol avançar. Per aquesta raó, el PNJCat 2030 recull, d'una banda, els reptes epicèntrics cap als quals cal avançar a llarg termini i, de l'altra, les prioritats que deriven dels reptes conjunturals als quals cal donar resposta, que es concretaran en polítiques, programes, mesures i actuacions que necessitaran ritmes diferents (a mitjà i llarg termini).

Concretament, el PNJCat actual estableix **quatre grans reptes** fins al 2030, que són claus per assolir una emancipació juvenil plena i fer possible els projectes de vida de les persones joves:

1. **Independència juvenil**, per garantir el desenvolupament de trajectòries educatives i laborals de qualitat, així com l'accés a un habitatge digne.
2. **Benestar i qualitat de vida**, per assegurar la salut física i mental, així com el desenvolupament de la vida de les persones joves en entorns saludables.
3. **Participació i protagonisme jove**, per esdevenir agents actius en els afers públics i de la comunitat, així com en la defensa dels drets i les llibertats.
4. **Equitat i inclusió jove**, per avançar cap a la igualtat efectiva i la no-discriminació de totes les persones joves.

Aquests són quatre grans reptes en la vida de les persones joves sobre els quals, amb perspectiva cap al 2030, volem aconseguir una millora tangible i substancial. I, per això, el PNJCat 2030 estableix, per a cadascun dels reptes, unes **prioritats** sobre les quals cal treballar durant el període de vigència, així com uns **objectius estratègics** que orientaran el sentit i els resultats que cal assolir.

Els reptes plantejats i les prioritats que es despleguen a partir d'aquests posen sobre la taula els aspectes que **han d'abordar les polítiques de joventut per garantir els drets de les persones joves i avançar cap a l'emancipació plena**. Els avenços cap a l'equitat i la inclusió, el benestar i la qualitat de vida, i la participació i la independència de les persones joves són també avenços cap a la seva emancipació, amb els quals el PNJCat 2030 pretén generar les condicions necessàries per garantir el benestar i els drets individuals i col·lectius de la població jove.

A més, el PNJCat assenyalava uns **principis clau** que han d'inspirar de manera transversal el disseny, la implementació, el seguiment i l'avaluació de les diverses polítiques i programes adreçats a les persones joves. El PNJCat no només vol orientar les polítiques que es fan, sinó també **com** es fan, amb l'objectiu d'augmentar-ne la incidència, la qualitat i la capacitat de transformació social.

En aquesta línia, i amb l'objectiu de concretar-ne el desplegament operatiu, així com adaptar-se als canvis i fenòmens que puguin aparèixer, el PNJCat 2030 també estableix **els espais, les orientacions i les eines per al seu desplegament, seguiment i avaluació**. A més, assenyalava els agents que hi han de prendre part per fer-ho possible i que són essencials per a les polítiques de joventut (departaments de la Generalitat, ajuntaments i consells comarcals i moviment juvenil organitzat, entre d'altres).

El conjunt d'actuacions i mesures que cal que la Generalitat de Catalunya desplegui es descriuran en els plans d'actuació de polítiques de joventut que derivin del PNJCat 2030 (tal com estableix la Llei 3/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de joventut), així com en les eines sectorials generades *ad hoc* per treballar al voltant d'àmbits considerats prioritaris. El desplegament territorial es desenvoluparà mitjançant els plans locals i comarcals de joventut, responsables d'adequar els plantejaments del PNJCat a les

diverses realitats territorials del país. En canvi, l'aportació del moviment juvenil organitzat i, en especial, del CNJC, s'articularà a través de l'alineació i el desplegament dels seus projectes, iniciatives i plans de treball amb el PNJCat.

El PNJCat 2030, una construcció compartida

Malgrat les dificultats derivades de la pandèmia, el procés d'elaboració del PNJCat 2030 es va iniciar el maig del 2021 amb la creació de sis grups motors encarregats de dissenyar els debats i les activitats prèvies al Congrés de la Joventut. Aquests grups es van constituir d'acord amb els àmbits temàtics que es vinculaven amb les planificacions anteriors, els quals també havien de ser subjectes de debat durant el procés: **1)** Projectes de vida i emancipacions; **2)** Cocreació, expressió i identitats; **3)** Inclusió social, feminisme i equitat; **4)** Connexió i transformació digital; **5)** Bé comú i justícia climàtica, i **6)** *Res publica* i joventut.

Després d'uns mesos de preparació, el novembre del 2021 es van començar a impulsar les activitats de debat i reflexió adreçades a entitats juvenils, persones joves, representants polítics, professionals de joventut i tots els professionals o les persones interessades en la matèria. En total van ser **20 activitats**, a les quals van participar **534 persones**.

En paral·lel, es van posar en marxa dues grans accions adreçades a les persones més joves. En primer lloc, desplegant dues **game jams**¹ a les aules de 1r a 4t d'ESO, que es van dur a terme a mitjan febrer del 2022. En aquestes actuacions van participar un total de **97 joves**, amb una metodologia que ha permès recollir-ne les prioritats i propostes per a aquest PNJCat, així com apropar-se a aquest col·lectiu amb unes eines ludificades i un llenguatge més proper al seu moment vital.

Una segona acció va ser la posada en marxa de l'experiència de l'**Utròpolis Escape**, que tenia per objectiu recollir la veu de les persones joves de 14 a 34 anys. L'Utròpolis Escape es va difondre per les xarxes socials i prop de **1.200 joves van completar l'experiència**, fet que n'ha permès recollir la prioritització en àmbits com l'educació, el treball, l'habitatge, la participació o la interlocució amb l'Administració.

Aquest procés de treball previ va tenir el seu punt àlgid els dies 17, 18 i 19 de març del 2022 al **Congrés de la Joventut de Catalunya**, al Tecnocampus Mataró-Maresme, un Congrés que va incorporar activitats i metodologies innovadores per treballar en grups de gran abast i format mixt, i en què van participar més de **400 persones** (representants polítics, professionals de joventut, experts, entitats juvenils i persones joves) per debatre sobre les prioritats i els principis de les polítiques de joventut del futur.

Les aportacions i conclusions de tot aquest procés han estat **les bases per donar forma a l'Estratègia Jove del Govern: el proper Pla nacional de joventut**.

Durant el procés de redacció, s'ha disposat d'un treball conjunt ampli amb els departaments de la Generalitat que intervenen en el desenvolupament de les polítiques de joventut. Concretament, s'han fet al voltant de **30 reunions** amb els representants i alts càrrecs d'aquests departaments, amb l'objectiu d'alinear les polítiques que cal desplegar amb el PNJCat 2030.

¹ Una *game jam* és un format de cocreació mitjançant el qual, a través de diferents dinàmiques, les persones que hi participen en van coneixent el contingut, s'enfronten a reptes i posen les seves habilitats en comú per arribar a un objectiu concret; en aquest cas, **el disseny de propostes per al nou Pla nacional de joventut de Catalunya**.

De la mateixa manera, la proposta del nou PNJCat s'ha sotmès a **cinc grups de contrast amb persones joves**, quatre de centrats en àmbits considerats prioritaris o innovadors (salut mental, habitatge, gènere i justícia climàtica) i un cinquè amb membres del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, on es van fer una revisió global. Finalment, cal esmentar el seguiment continuat de tot el procés per part del Consell Rector del PNJCat, que és l'òrgan de govern i impuls del Pla.

Així doncs, el procés que es va iniciar el maig del 2021 ha tingut la veu i la participació de **més de 2.300 persones** que han abordat els reptes, les propostes i les línies de futur de les polítiques de joventut, i les aportacions i conclusions de tot aquest procés són les que han configurat el nou Pla nacional de joventut que, ara mateix, teniu a les vostres mans.

Situació de les persones joves

La joventut és, juntament amb la infància, l'etapa de la vida més important, perquè és aquella en què les persones adquireixen el seu caràcter i la seva personalitat i estableixen les bases de la seva posició social a través dels processos formatius i d'inserció laboral, és a dir, **la joventut no és important només com a etapa en si, com qualsevol altra, sinó que també condiciona fortament la resta de les etapes**. És per això que les polítiques d'infància i joventut són especialment estratègiques, perquè tenen un impacte al llarg de la vida dels individus.

A més, en termes històrics, el col·lectiu juvenil és l'encarregat de portar el canvi a les societats, de fer-les avançar i millorar. En aquest sentit, en els darrers anys les noves generacions han protagonitzat una millora important en l'àmbit educatiu (amb una rebaixa substancial de l'abandonament escolar prematur que ha caracteritzat la societat catalana durant dècades, tot i que encara continua sent superior a la mitjana estatal i europea), han liderat el ressorgiment del moviment feminista i han situat la lluita contra el canvi climàtic en el debat públic i polític.

Actualment, les persones joves viuen un moment excepcional, ja que el concepte tradicional de joventut està experimentant una transformació profunda. En els darrers anys s'han encalcat un seguit de canvis socials que afecten les persones joves de manera especial i que, en certa manera, suposen un canvi de paradigma del que és l'etapa juvenil en la vida d'una persona. La triple crisi (socioeconòmica, sanitària —deguda a la covid-19— i climàtica) ha accelerat encara més aquesta sensació d'*emergència juvenil*.

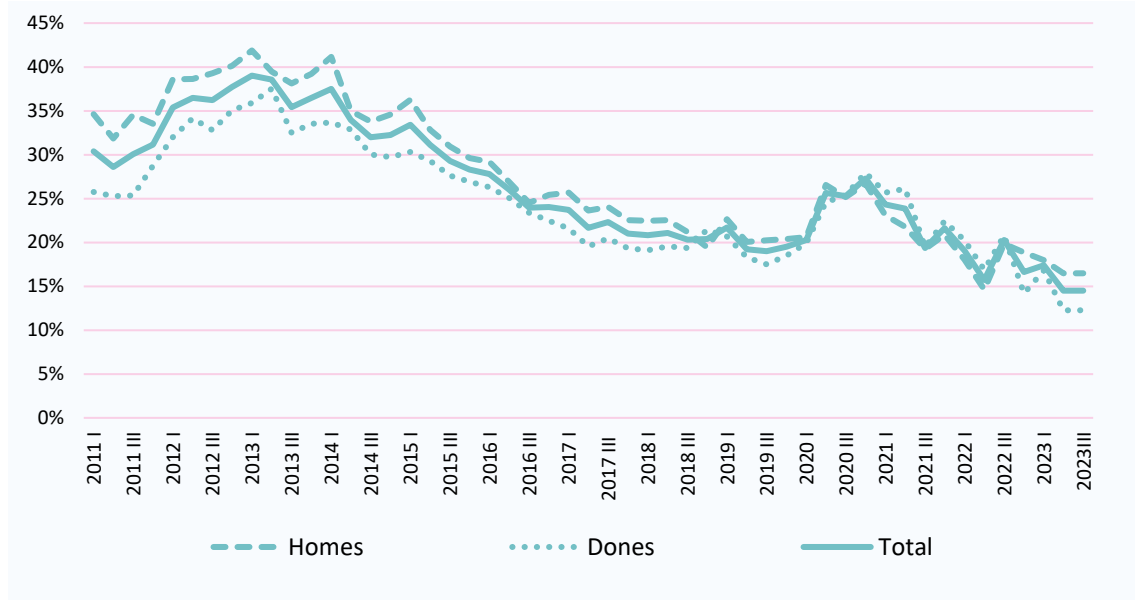
En primer lloc, **una part important de les generacions joves actuals protagonitzen unes trajectòries d'inserció laboral marcades per l'atur i la precarietat estructural**. El 2008 es va iniciar una crisi econòmica que va ser absorbida, principalment, per la joventut. L'atur juvenil, per exemple, va arribar al 39% el 2013,² mentre que entre la població de més de 29 anys va arribar, com a màxim, al 20,3% (2014). La taxa de risc de pobresa entre la joventut pràcticament es va doblar (del 14,9% el 2007 al 26,8% el 2014), mentre que es va mantenir al voltant del 19% entre la població general.³ La recuperació econòmica va trigar força a arribar a les generacions joves, i ho va fer a través de la temporalitat en la contractació, que es va convertir en el mecanisme de contractació principal entre la joventut (53,4% el 2021), i novament va ser una opció minoritària entre la població assalariada de més edat (15% en la mateixa data). A més, sovint la recuperació econòmica no arriba plenament a les persones joves: l'any 2018,

² Font: Enquesta de població activa (Idescat/INE).

³ Font: Enquesta de condicions de vida (Idescat/INE).

en un moment de creixement, la taxa de risc de pobresa entre el jovent de 16 a 29 anys era del 27,1%.

Taxa d'atur. Població activa de 16 a 29 anys. Catalunya, 2011-2023. Percentatge. *Dades trimestrals.*

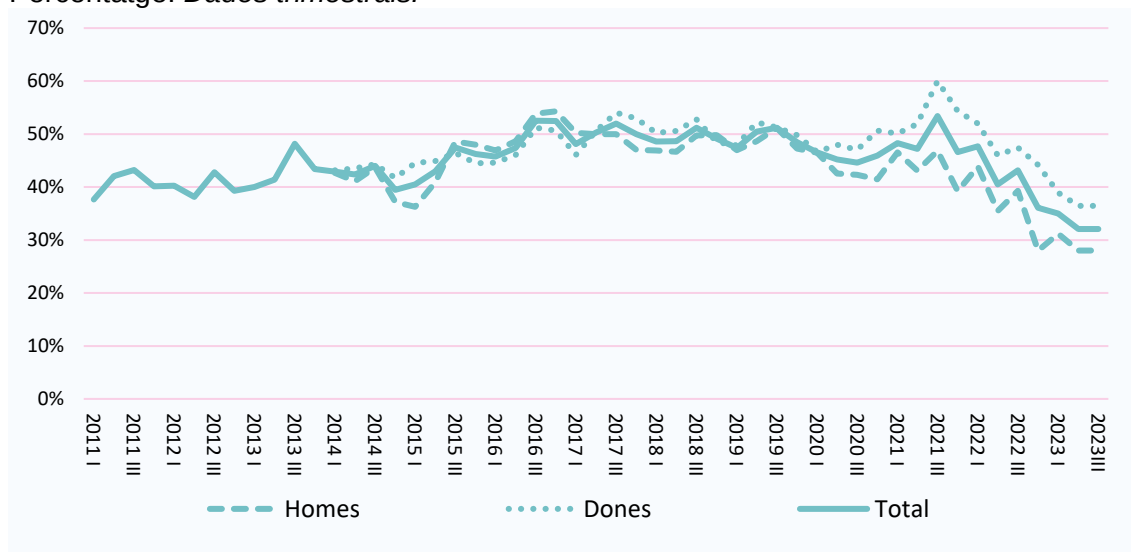

La crisi econòmica que va desencadenar la covid-19 va interrompre la recuperació econòmica, però va durar menys del que es preveia, i en els darrers anys tant la taxa d'atur (17,9% el 2022) com la de pobresa (21,2% el 2022) han millorat força, malgrat que el salari mitjà que perceben les persones joves és de 1.102 euros mensuals.⁴ Tot i això, aquesta recuperació s'ha vist estroncada per la invasió russa d'Ucraïna i la crisi energètica que hi està associada, de manera que el futur a curt i mitjà termini es presenta incert.

Una dada que ha evolucionat de manera positiva és la de la contractació temporal, que era una característica estructural del mercat laboral juvenil (baixava lleugerament en èpoques de crisi, ja que es podia prescindir més fàcilment d'aquests treballadors) fins que la reforma laboral del 2021 va provocar un fort descens de la taxa.

⁴ Font: Enquesta d'estructura salarial (Idescat) del 2021.

Taxa de temporalitat. Població activa de 16 a 29 anys. Catalunya, 2011-2023. Percentatge. *Dades trimestrals.*

La successió de crisis ha afectat les diverses generacions joves de manera diferent. Per exemple, les persones joves més grans (nascudes entre el 1988 i el 1994) han viscut les dues crisis econòmiques, així que per força la trajectòria laboral dels membres d'aquesta generació ha estat marcada per l'atur i la precarietat, i lògicament aquesta situació n'ha condicionat i limitat molt el projecte de vida. Les generacions joves intermèdies (1995-2001) estan transitant entre el món de l'educació i el laboral o fa relativament poc que treballen, de manera que la crisi actual és la primera que les afecta en edat plenament laboral. Una part d'aquestes persones retornaran als estudis o els allargaran, i també tindran dificultats per emancipar-se i, si ho volen, formar una família. Finalment, les persones joves de menys edat (2002-2006) estan prenent decisions importants sobre les seves trajectòries i configuren la seva visió del món en un context d'incertesa; les seves opcions estan marcades, encara més que entre els altres grups d'edat joves, pels recursos que les seves famílies els puguin oferir.

Dins de cada grup generacional, lògicament, les diferents crisis no han afectat tothom de la mateixa manera. Una part important de les persones joves han pogut fer les seves transicions sense dificultats especials, mentre que per a d'altres aquestes transicions han estat problemàtiques o no s'han pogut concretar. **Les probabilitats que una persona jove es trobi en una situació o una altra depèn, en bona part, de la seva posició en l'estructura social.**

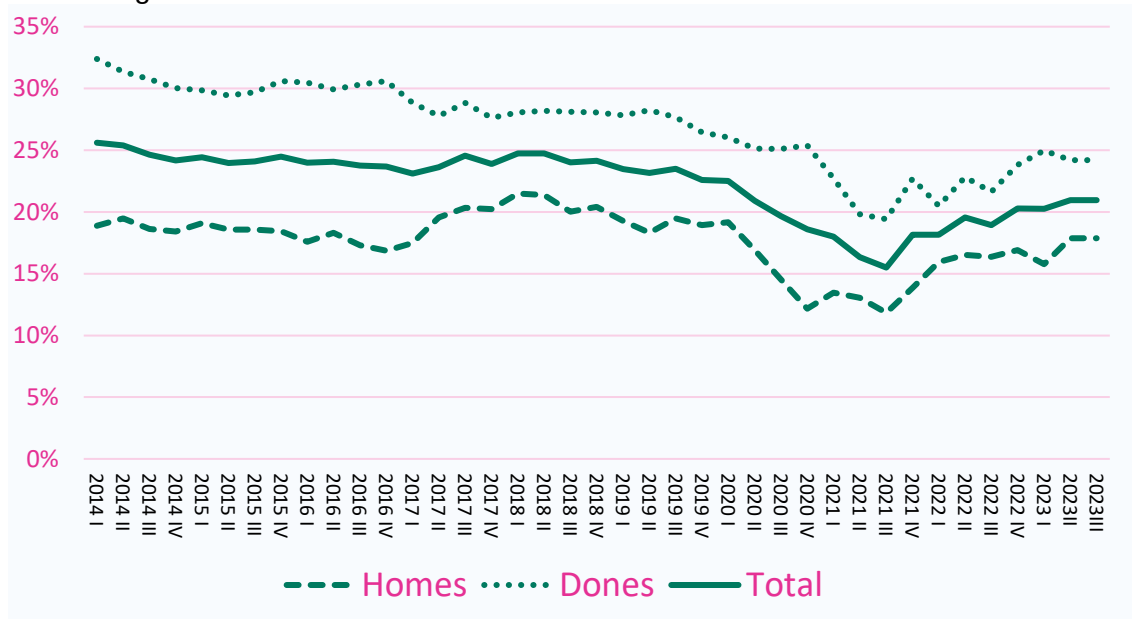
Les dificultats materials que està experimentant la joventut tenen repercussions en el conjunt de la seva vida. Pel que fa als estudis, per exemple, les crisis econòmiques successives han reforçat l'aposta per l'educació que les persones joves havien iniciat prèviament. Així, tot i que la taxa d'abandonament escolar prematur encara és alta (16,9% el 2022),⁵ cal recordar que el 2004 era del 34,1%, el doble. Cal tenir en compte que aquesta evolució positiva s'ha fet en un context en què la dependència de l'economia catalana de l'hostaleria, el turisme i la construcció no ha variat gaire en les darreres dècades. Igualment, cal destacar que l'abandonament

⁵ Font: Enquesta de població activa (Idescat/INE).

prematur dels estudis és un problema masculinitzat que actualment afecta el 19,5% dels nois i el 14,2% de les noies, tot i que habitualment la diferència entre els dos sexes és superior. En tot cas, el fet és que la taxa catalana d'abandonament escolar prematur encara està lluny de l'estatal (13,9%) i de l'europea (9,6%).⁶ Aquesta circumstància està relacionada amb la proporció de joves de 16 a 24 anys que ni estudien ni treballen (*NEET*, en el seu acrònim anglès), que a Catalunya afecta el 13,2% de joves, mentre que a la UE no arriba al 10% (9,6%).⁷

Per contra, la construcció d'un projecte de vida autònom s'ha vist molt afectat per les dificultats materials de les persones joves. Actualment, la taxa d'emancipació entre les persones de 16 a 29 anys és del 21%,⁸ i el 2021 s'havia arribat a un mínim històric del 15,6%. És interessant destacar que l'emancipació és més alta entre les noies (24,2%) que entre els nois (17,9%), una qüestió relacionada amb els patrons culturals i les desigualtats de gènere. L'emancipació, com és d'esperar, augmenta amb l'edat i, per exemple, entre les persones de 25 a 29 anys s'apropa al 50% (48%), i entre les de 30 a 34 anys arriba al 77,9%. Tot i això, és una proporció baixa que reflecteix les dificultats de les persones joves per marxar de la llar d'origen. Per exemple, des d'una perspectiva comparada, la taxa d'emancipació juvenil l'any 2022 va ser del 19,2% a Catalunya i del 15,8% en el conjunt de l'Estat, però del 31,9% a la Unió Europea.⁹

Taxa d'emancipació segons el sexe. Població de 16 a 29 anys. Catalunya, 2014-2023. Percentatge. *Dades trimestrals.*

Lògicament, a més de les dificultats laborals de les persones joves, cal tenir en compte el cost de l'habitatge —que arriba a 2.617 euros/m² en el cas de l'habitatge de compra de nova oferta i a 780 euros en el cas de l'habitatge de lloguer—¹⁰ i l'escassa cobertura de l'habitatge de protecció oficial —que únicament arriba al 4% de les persones joves

⁶ Font: *Early leavers from education and training*. Eurostat.

⁷ Font: Enquesta de població activa (Idescat) i Labor Force Survey (Eurostat) del 2022.

⁸ Font: Enquesta de població activa (Idescat/INE), 2n trimestre del 2023.

⁹ Dades per a Espanya: EPA (INE). Dades per a la UE: EU-SILC (Eurostat).

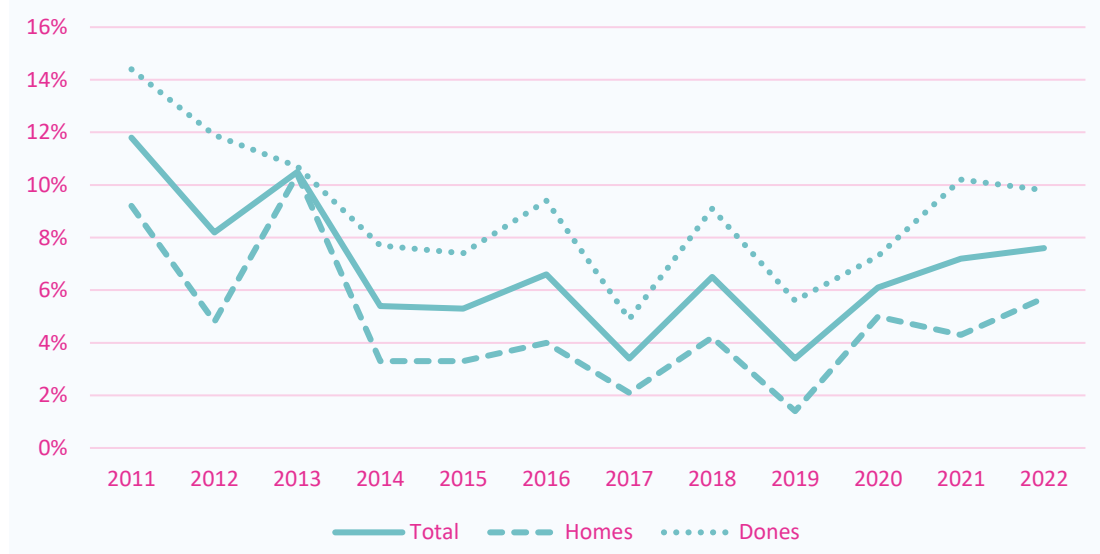
¹⁰ Font: Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya. Dades del 2022.

emancipades.¹¹ Tot plegat fa que, per exemple, l'esforç econòmic que fan les persones joves emancipades per pagar l'habitatge de lloguer (cost de l'habitatge respecte als ingressos) sigui del 31%,¹² o que el nombre d'anys que una persona jove hauria de dedicar tots els seus ingressos individuals per pagar l'import total d'un habitatge de compra sigui de 17,1 anys.¹³

L'endarreriment de l'emancipació afecta la decisió de tenir fills o no tenir-ne, el moment de tenir-ne i el nombre de fills. No és estrany, doncs, que l'edat mitjana en què es té el primer fill, per exemple, s'estigui acostant als 32 anys (31,69, la xifra més alta del registre històric d'Idescat). L'edat mitjana per al primer fill en el conjunt de la Unió Europea se situava, el 2021, en els 29,7 anys, segons dades d'Eurostat. En aquest sentit, quan es pregunta a les persones joves de més de 29 anys que no tenen fills si en voldrien tenir, majoritàriament diuen que sí, però indiquen que no en tenen per qüestions materials.¹⁴

Totes aquestes situacions tenen repercussions en dos altres àmbits de la vida de les persones joves. D'una banda, afecten negativament la seva salut mental. La pandèmia de la covid-19 i les seves conseqüències (malaltia o mort de familiars, pèrdua de feina pròpia o de familiars, restriccions a la mobilitat, escolarització en línia) han afectat molt especialment les persones joves i la seva salut física i emocional. Així, per exemple, s'observa un increment de la proporció de persones joves que tenen depressió major o major severa, que ha passat del 3,4% el 2019 al 6,1% el 2020.¹⁵

Depressió major severa. Joves de 15 a 29 anys. Catalunya, 2011-2022. Percentatge.

D'altra banda, davant les dificultats materials en què es troba la joventut i l'escassa efectivitat de les actuacions de les administracions per fer-hi front, **una part important de la joventut reacciona amb unes actituds i pràctiques marcades per la passivitat i el desinterès en la participació social i política.** Així, fins a un 39% de les persones

¹¹ Font: Enquesta a la joventut de Catalunya, 2017 (Agència Catalana de la Joventut).

¹² Font: Enquesta a la joventut de Catalunya, 2022 (Agència Catalana de la Joventut).

¹³ Font: Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge i Idescat, 2021. El supòsit fa referència a un pis de 100 m² de compra lliure (denominador), per Catalunya.

¹⁴ Font: Ídem (2017).

¹⁵ Font: ESCA (Departament de Salut). Població jove: de 15 a 29 anys.

joves es poden definir com a *passives* en termes de la seva participació social i política.¹⁶ Un altre indicador clau en l'àmbit de la participació i la política és la satisfacció amb el funcionament de la democràcia, que ha caigut del 48,4% el 2008 al 24,9% el 2020.¹⁷

Tot i això, cal destacar que el 61% de les persones joves participen, d'una manera o altra, tant políticament com socialment, algunes de manera molt activa. És més, com s'ha dit anteriorment, alguns moviments socials que han tingut més impacte en els darrers anys han estat liderats per persones joves. Complementàriament, una part important del jovent continua participant en associacions i entitats. Concretament, hi participa un 28,5% (excloses les entitats esportives) en comparació amb el 28,7% de les persones de més de 29 anys.

Aquests nous reptes se sumen als derivats de les variables de desigualtat tradicionals, com la classe social, el gènere, la nacionalitat o la diversitat funcional. Concretament, l'evolució de la població jove d'origen estranger ha estat especialment destacada a Catalunya al llarg del segle XXI. Si l'any 2000 amb prou feines un 3,3% de la població de 15 a 29 anys tenia la nacionalitat estrangera, l'any 2023 aquesta proporció arribava al 22%.¹⁸ A més a més, entre la població jove de nacionalitat espanyola hi ha els joves i les joves amb nacionalitat adquirida, i els fills i les filles de persones nouvingudes. Les diverses edicions de l'EJC mostren com aquest col·lectiu se situa, en general, en una posició de més vulnerabilitat que el conjunt de persones joves.

En aquest sentit, cal fer un esment especial a l'arribada d'adolescents i joves emigrats sols a Catalunya. Aquest no és un fenomen nou ni és una situació específica que afecti únicament Catalunya, però s'ha accentuat molt en els darrers anys. Es tracta d'un fenomen migratori que afecta majoritàriament adolescents i joves de nacionalitat marroquina i provinents de països de l'Àfrica subsahariana, els quals fan el projecte migratori amb la finalitat de millorar les condicions de vida que tenen als seus països d'origen.

Els reptes que planteja aquesta arribada en la societat d'acollida, tant pel nombre com per les circumstàncies i situacions viscudes, situa aquestes persones adolescents i joves en una situació de més vulnerabilitat i demana d'una resposta coordinada i compartida entre les diferents administracions, entitats, agents cívics, socials i polítics.

Per això, tot i la consciència creixent de la necessitat de combatre totes aquestes desigualtats, la qüestió és que, en bona part, aquestes desigualtats continuen marcant diferències importants en les oportunitats i vivències de la majoria de les persones joves. El darrer informe general de l'Enquesta a la joventut de Catalunya corrobora la vigència i la importància dels eixos de desigualtat social en les trajectòries de les persones joves.

Un altre repte que cal emprendre en relació amb les persones joves és el de la llengua: segons dades de la darrera EJC (2022), la proporció de joves de 15 a 34 anys que parlen només, o principalment, en català de manera habitual és tot just del 25,1%. El 2007 aquesta proporció era del 43,1%. El 2022, el percentatge de castellanoparlants habituals (44,5%) gairebé duplica el de catalanoparlants habituals.

¹⁶ Font: Soler-i-Martí, R. (2019). *Joventut, implicació i context polític a Catalunya. Una anàlisi de l'Enquesta de participació i política 2017*. Barcelona: Direcció General de Joventut.

¹⁷ Font: Baròmetre d'Opinió Política (Centre d'Estudis d'Opinió).

¹⁸ Font: Padró continu d'habitants (Idescat).

Des del món acadèmic fa temps que s'assenyala que **un dels factors principals que expliquen les diferents situacions de la joventut a Europa és el model de benestar. A Catalunya, el model familiarista de benestar es caracteritza per una despesa social relativament baixa de caràcter contributiu, que tendeix a beneficiar les generacions de més edat; i un mercat laboral dual marcat per l'atur i la precarietat estructural, que afecten especialment les generacions joves, les dones i les persones nouvingudes. En aquest context, la família d'origen de la persona jove té un paper clau en la provisió de recursos i oportunitats per al jovent, i serà un factor fonamental per explicar la trajectòria que finalment pugui seguir la persona jove. És en aquest sentit que es diu que el model familiarista de benestar tendeix a reproduir les desigualtats socials. El PNJCat 2030 que es presenta a continuació vol incidir en aquesta realitat i treballar per la transformació social de la situació de les persones joves, oferint i facilitant noves oportunitats que permetin que aquest col·lectiu desenvolupi el seu projecte vital en condicions i amb qualitat.**

Finalment, tots aquests canvis que afecten la joventut s'estan produint en un context en què, de manera accelerada, es comença a observar l'impacte del canvi climàtic en diferents àmbits vitals, i s'intueix plenament la urgència de fer-hi front. Les persones joves s'havien mobilitzat per denunciar l'escassa implicació real de les institucions per combatre el canvi climàtic, però els darrers esdeveniments (la pandèmia de la covid-19, la invasió russa d'Ucraïna i la crisi energètica consegüent) han relegat la lluita contra el canvi climàtic a un segon terme en l'agenda política. D'aquesta manera, en pocs mesos s'han desmuntat la visibilitat i la prioritització política de la lluita contra el canvi climàtic que les mobilitzacions juvenils havien aconseguit després d'anys de lluita, i es reforça així la sensació que el present i el futur de les persones joves no és prioritari per al conjunt de la societat actual.

El resultat d'aquests processos és que les persones joves actuals viuen una joventut que, per a moltes, ja no és una etapa de transició, relativament previsible i protegida, cap a una adultesa caracteritzada per l'autonomia i l'estabilitat; sinó una etapa precària que condueix a un creixement futur incert. El pacte social intergeneracional, basat en la solidaritat entre els diferents grups d'edat a fi d'aconseguir un repartiment equitatiu dels recursos que permetia que les noves generacions arribessin, com a mínim, al nivell de vida de les anteriors, està en qüestió. En aquest sentit, ja fa temps que des del camp de la joventut es demana que s'estableixi un nou contracte social en què es revisin, a partir d'un increment dels recursos públics disponibles, els paràmetres actuals de la solidaritat intergeneracional i el trànsit d'una economia basada en els fòssils i en la segmentació laboral a un model productiu menys agressiu amb les persones i el medi ambient. És el moment, doncs, que des del camp de les polítiques de joventut s'intervinguí per tornar a posar les noves generacions al centre de l'agenda política. I això és el que el PNJCat 2030 vol aconseguir.

Els reptes i les prioritats del PNJCat 2030

El PNJCat 2030 vol tornar a posar les noves generacions al centre de l'agenda política. Per això posa sobre la taula els aspectes que **han d'abordar les polítiques de joventut a fi de garantir els drets de les persones joves i avançar cap a l'emancipació plena**. Els avenços cap a l'equitat i la inclusió, el benestar i la qualitat de vida, i la participació i la independència de les persones joves són també avenços cap a la seva emancipació, amb els quals el PNJCat 2030 pretén generar les condicions necessàries per garantir el benestar i els drets individuals i col·lectius de la població jove.

En aquest sentit, el PNJCat 2030, atenent al concepte d'integralitat, parteix de la idea que les diferents esferes de la vida de les persones joves estan interrelacionades entre si i que, per tant, les polítiques de joventut hauran de tenir en compte aquesta interconnexió per poder-hi intervenir des d'aquesta multidimensionalitat.

Així doncs, en aquest apartat es presenten, d'una banda, els quatre grans reptes en la vida de les persones joves sobre els quals, amb perspectiva cap al 2030, volem aconseguir una millora tangible i substancial enfocada a l'emancipació juvenil. I, per això, el PNJCat 2030 estableix, per a **cadascun dels reptes**, unes **prioritats** sobre les quals cal avançar durant el període de vigència, així com uns **objectius estratègics** que orientaran el sentit i els resultats que cal assolir.

D'altra banda, el conjunt d'actuacions i mesures concretes es descriuran al **Pla d'actuació de polítiques de joventut 2023-2026**, que establirà les polítiques principals que s'han de desplegar i que, juntament amb aquest document, permetrà generar una visió integral de l'actuació en l'àmbit de joventut, des dels plantejaments més generals, com poden ser els objectius estratègics, fins a la concreció de recursos, serveis o actuacions.

Repte 1. Independència juvenil: cap a una vida digna

Prioritats:

1. Equitat en l'educació.
2. Treball de qualitat.
3. Accés a l'habitatge

Repte 2. Benestar i qualitat de vida: bé comú individual i col·lectiu

Prioritats:

1. Salut i benestar emocional.
2. Benestar i justícia ambiental.

Repte 3. Participació i protagonisme jove: implicació, creació i transformació

Prioritats:

1. Participació i moviment juvenil organitzat.
2. Accés i creació: drets culturals, lingüístics i digitals.
3. Espai públic i joves.

Repte 4. Equitat i inclusió: igualtat de drets i oportunitats

Prioritats:

1. Feminismes i LGBTI.
2. Equitat i no-discriminació.
3. Equilibri territorial.

1. Independència juvenil: cap a una vida digna

Garantir la independència juvenil significa fer efectius els **drets de les persones joves i l'accés als béns i serveis en igualtat d'oportunitats** en relació amb el treball, l'habitatge o l'educació, tenint en compte en tot moment la diversitat i les especificitats del col·lectiu juvenil. Possibilitar-la és, per tant, establir les **bases per al desenvolupament de l'autonomia** i la definició de l'itinerari vital d'un mateix, però també per a l'exercici dels **drets polítics i socials i la participació en el si de la comunitat i de la societat civil**. Hem d'entendre els avenços en la independència de les persones joves, no només des d'una dimensió individual —el lliure desenvolupament vital de la persona jove—, sinó també des d'una perspectiva col·lectiva i estructural, ja que tenir la possibilitat d'accedir a una formació de qualitat, a una feina adequada i a un habitatge digne és, també, condició indispensable per garantir la llibertat, la cohesió de la comunitat i la democràcia.

No obstant això, les dificultats de les persones joves per fer realitat el seu projecte vital són nombroses i diverses. La població jove ha rebut amb especial duresa **l'impacte de les crisis socioeconòmiques successives** dels darrers anys. El llarg període de crisi iniciat l'any 2008 i el derivat de la pandèmia de la covid-19 entre el 2020 i el 2021 s'han caracteritzat per un increment important de **l'atur, la precarietat laboral i el risc de pobresa** entre les persones joves, la qual cosa també ha derivat en altres fenòmens, com l'increment dels joves que decideixen continuar estudiant (si bé la taxa d'abandonament escolar prematur continua sent alta), o el manteniment d'unes xifres d'emancipació residencial baixes. Altres esdeveniments conjunturals, com la guerra d'Ucraïna o l'increment dels preus dels productes de primera necessitat, contribueixen a la incertesa i a les **dificultats per establir perspectives clares de futur**.

Així doncs, la conjuntura canviant, les crisis successives i les desigualtats estructurals són factors causants d'una incertesa que **limita la capacitat de les persones joves a l'hora de definir els seus itineraris vitals**, i és en aquests aspectes sobre els quals s'ha de treballar.

En aquest sentit, totes tres transicions (educativa, laboral i domiciliària) estan íntimament **interrelacionades**. L'accés a una ocupació de qualitat és un element important per fer possible la transició domiciliària, de la mateixa manera que tenir cert nivell formatiu té una incidència cabdal en l'accés al mercat laboral.

Per aquesta raó, aquest repte s'articula a través d'aquestes tres prioritats (educació, treball i habitatge) i defuig de considerar-les com a compartiments estancs, de manera que planteja objectius estratègics que estan a cavall de les diferents trajectòries, com és el cas de la transició escola-treball o la formació professional. En tots tres casos, el PNJCat també es planteja incidir sobre els aspectes estructurals que han de garantir l'equitat en les trajectòries joves, així com protegir i fer efectius els seus drets educatius, laborals i domiciliaris.

Prioritats:

- 1.1. Equitat en l'educació.
- 1.2. Treball de qualitat.
- 1.3. Accés a l'habitatge.

1.1. Equitat en l'educació

La **trajectòria educativa és un aspecte clau** per al desenvolupament del projecte de vida de les persones joves. Com queda palès en múltiples recerques, representa el punt de partida per a la generació d'oportunitats que afavoreixin la mobilitat social i és fonamental per a l'emancipació plena de les persones joves.

L'educació té una **funció vertebradora en el conjunt de polítiques de joventut**, ja que condiciona i es relaciona amb gran part dels reptes i prioritats. D'una banda, la trajectòria educativa té una influència directa en les oportunitats per a una trajectòria laboral de qualitat. D'altra banda, l'educació també contribueix a l'adquisició d'hàbits saludables, a la reducció de conductes de risc vinculades a la salut o al desenvolupament de la consciència individual i col·lectiva de les persones joves, entre d'altres.

Per tant, les polítiques educatives són el pal de paller d'una part important dels reptes i les prioritats que aborda el PNJCat 2030. En aquest sentit, l'equitat en l'educació esdevé encara més un element cabdal, ja que no només contribueix a **reduir les desigualtats socials, sinó que és clau per fer possible el projecte de vida de les persones joves**. En aquest sentit, el PNJCat 2030 hi aposta i hi vol fer front abordant els diversos factors que dificulten i condicionen l'accés i el desenvolupament educatiu, com ara: la distribució desigual de les oportunitats educatives i d'accés, les condicions d'escolarització, l'accés a les llengües pròpies de Catalunya, la segregació, la situació familiar, etc.

Per això, els objectius plantejats responen a aquesta diversitat de realitats, necessitats i drets. D'una banda, la reducció de **l'abandonament prematur dels estudis** és un aspecte imprescindible per garantir el desenvolupament de trajectòries formatives completes, com ho és també la **diversificació de l'oferta formativa**, ateses especialment les necessitats i demandes del territori. La diversificació de l'oferta formativa és un objectiu especialment estratègic, ja que pot facilitar els processos de transició escola-treball i evitar el desplaçament de les persones joves a ciutats més grans o a altres territoris.

L'enfortiment de les **xarxes entre els diversos agents** que formen part del procés educatiu o el desplegament d'un **acompanyament més personalitzat** són aspectes operatius que cal impulsar per generar entorns educatius inclusius i garantir una orientació adequada per a totes les persones joves.

Tenint en compte tots aquests aspectes, les polítiques educatives han de ser capaces de facilitar l'accés a una **transició educativa plena de les persones joves**, entesa com l'assoliment dels estudis desitjats i l'accés a un ventall divers d'oferta formativa. Aquest aspecte és fonamental per a la inserció posterior en el mercat laboral, però també per al desenvolupament del seu projecte de vida.

D'altra banda, en aquest àmbit s'ha remarcat la importància de **l'educació a temps complet** i de tots els actors que la formen. Aquesta perspectiva de l'educació entén el

procés educatiu de les persones joves en un sentit ampli. Engloba l'educació en l'àmbit escolar, però també hi inclou totes les experiències educatives no formals que atorguen a les persones joves un seguit de **coneixements, habilitats i actituds** que tenen un valor intrínsec per al desenvolupament de la seva autonomia i de la seva implicació en la comunitat.

Aquest enfocament ha d'anar acompanyat d'una **acció coordinada i en xarxa** de tots els agents que intervenen en la trajectòria educativa, fet que augmentarà l'impacte de les accions i millorarà els resultats i l'abordatge dels diversos fenòmens (absentisme, abandonament prematur dels estudis, consums, malestars emocionals, etc.).

En aquest sentit, el PNJCat 2030 vol destacar **l'educació en el lleure** com una eina fonamental per al desenvolupament d'infants i joves, per a l'adquisició de competències, coneixements i aptituds, així com per al desenvolupament d'una perspectiva comunitària de l'educació, mitjançant l'establiment de vincles de cohesió i coneixença mútues.

Diversos estudis han identificat el lleure educatiu com un element cabdal en el desenvolupament cognitiu i social d'infants i adolescents, sobretot entre els entorns més desfavorits. L'educació en el lleure és igualment crucial des del punt de vista lingüístic, perquè permet trencar les dinàmiques de minorització de les llengües pròpies creant espais de socialització informal, d'aprenentatge i de pràctica de la llengua en registres més col·loquials i en ambients més distesos. En aquest sentit, és essencial assegurar que els infants i joves més vulnerables no quedin fora d'aquesta oferta educativa. Per això, el Pla hi vol garantir l'accés treballant per reduir les barreres objectives, però també incidint en les barreres subjectives (simbòliques, culturals, etc.) que hi limiten l'accés.

A més, el PNJCat també aposta per reconèixer i donar suport a aquestes iniciatives d'educació en el lleure a fi de garantir-ne la viabilitat i la continuïtat com a escoles de ciutadania crítica i compromesa.

Objectius estratègics

Reduir l'efecte de les desigualtats socials dins del sistema educatiu per avançar i garantir l'equitat educativa.

Reduir la desafecció educativa, l'absentisme i l'abandonament prematur dels estudis de les persones joves.

Diversificar l'oferta formativa tenint en compte criteris d'innovació, d'accessibilitat i d'equilibri territorial.

Millorar l'orientació i l'acompanyament a la persona jove al llarg de tot el seu itinerari educatiu, així com garantir l'accés i l'atenció integral, empoderadora i adaptada a la diversitat.

Promoure la interrelació, la coordinació i el treball en xarxa de tots els actors que participen en l'educació a temps complet (centres educatius, comunitat, família, joves, teixit associatiu, etc.).

Millorar la coeducació i el model inclusiu en les estructures, els valors i els processos d'aprenentatge del sistema educatiu.

Garantir l'accés a l'educació en el lleure per a totes les persones joves.

Potenciar l'enfortiment i el reconeixement de les iniciatives d'educació en el lleure.
--

Sensibilitzar el lleure educatiu de la importància de trencar rutines minoritzadores i crear espais d'adquisició i adopció informal del català i, si escau, de l'aranès.
--

1.2. Treball de qualitat

El treball de qualitat és també l'element central per possibilitar la independència de les persones joves. Els objectius en aquesta prioritat es focalitzen a **millorar l'accés de les persones joves al mercat laboral en igualtat d'oportunitats**, a garantir i acompanyar adequadament el procés de **transició escola-treball** i a avançar cap al desenvolupament de l'activitat professional **de qualitat i amb tots els drets garantits**.

No obstant això, garantir el dret al treball de qualitat implica prestar especial atenció a la **diversitat de persones joves** i, específicament, als **elements socioeconòmics que generen desigualtats tant en l'accés al treball com en la qualitat laboral**. La classe social, el gènere, la discapacitat, l'origen geogràfic o cultural, entre d'altres, són eixos de desigualtat als quals el PNJCat vol donar resposta des d'una perspectiva interseccional.

També és important remarcar que el PNJCat 2030 incorpora dins d'aquesta prioritat l'esfera del **treball reproductiu i de cures**, ja que és la base del treball productiu i del benestar social, i vol apostar pel seu reconeixement i dignificació. En aquest sentit, posa al centre aspectes vinculats a la **divisió sexual del treball**, l'organització social del temps o la lluita contra la precarietat i la feminització de la pobresa.

Un altre element cabdal és la **diversificació de l'ocupació juvenil**, tenint en compte els nous nínxols de mercat, els sectors d'alt valor afegit, les iniciatives vinculades a l'economia social i solidària (ESS), la recuperació de l'activitat agrícola i ramadera, etc. Aquesta diversificació és una fita que es planteja amb la voluntat, d'una banda, de millorar les oportunitats de les persones joves en el mercat laboral, però que té un impacte evident sobre el conjunt del teixit productiu, positiu per al desplegament de nous sectors i àmbits professionals, així com per a la innovació en sectors ja existents.

En darrer lloc, el PNJCat té una **voluntat transformadora a llarg termini**, ja que vol contribuir a millorar la realitat de les persones joves, però també vol avançar cap a un nou model productiu, capaç de garantir un desenvolupament econòmic sostingut, equitatiu, just, sostenible i baix en emissions que garanteixi no només el present, sinó també el futur de les noves generacions.

Objectius estratègics

Combatre les desigualtats que es generen en el sistema productiu i laboral per raó de gènere, origen geogràfic, cultural o discapacitat, entre d'altres.
--

Millorar l'orientació i l'acompanyament de les persones joves per a la seva incorporació al món laboral des d'una mirada integral, garantint l'accés i l'atenció personalitzada i adaptada a la diversitat.

Reduir la precarietat juvenil, desenvolupar mesures de protecció i control i atendre la diversitat de necessitats i les situacions de més discriminació.
Promoure la contractació juvenil atenent les necessitats i les desigualtats que hi ha entre les persones joves (nivells de qualificació i experiència professional, discapacitat, vulnerabilitat, etc.).
Impulsar i acompanyar les iniciatives d'autoocupació i de l'economia social i solidària promogudes per persones joves.
Dotar de finançament i reconeixement el treball reproductiu i de cura com a base del benestar de les persones i del sosteniment del sistema productiu.
Promoure la corresponsabilització de tots els membres de la llar i de la comunitat en el treball reproductiu i de cura.
Promoure una organització del temps més saludable, igualitària, eficient i sostenible a través de mesures de conciliació i suport a la diversitat de models familiars des d'una perspectiva de gènere i interseccional.
Avançar cap a un nou model productiu, capaç de garantir un desenvolupament econòmic sostingut, equitatiu, just, sostenible i baix en emissions.
Oferir formació en català i, si escau, en aranès, a les persones joves que per les circumstàncies personals del seu itinerari vital no l'hagin pogut adquirir.

1.3. Accés a l'habitatge

L'accés a l'habitatge és un **aspecte fonamental en les transicions juvenils**. Els processos d'emancipació domiciliar constitueixen, possiblement, l'element més clau de la transició cap a la independència i la vida adulta. I com ja hem deixat palès, **la transició domiciliar està relacionada i condicionada per la transició educativa i laboral**.

En les darreres dècades, s'han accentuat les dificultats d'accés a l'habitatge de les persones joves, que han actuat com a obstacles de l'emancipació juvenil. De fet, el 2021 es va arribar a un mínim històric en la taxa d'emancipació juvenil (15,6%), la més baixa des que es disposa de registres.

Aquesta realitat ens indica la necessitat de desplegar **objectius amb més impacte**, encarats a revertir aquesta tendència i a millorar, de manera real, l'accés i l'accessibilitat de les persones joves a un habitatge digne.

Atesa la missió del PNJCat 2030, les polítiques d'habitatge per a joves han de partir de la consideració de **l'habitatge com un dret**, d'acord amb el marc normatiu vigent.¹⁹

En aquest sentit, durant les darreres dècades hem assistit a un escenari que ha fomentat l'aparició de pràctiques abusives aprofundint en la visió que confereix a l'habitatge un caràcter de bé de consum o d'inversió, i que prolifera pràctiques especulatives. El PNJCat 2030, amb el principi d'incidència en l'entorn, aposta per incorporar mecanismes

¹⁹ Títol I de l'Estatut d'autonomia i títols I i II del preàmbul, i article 2 de la Llei 18/2007 per al dret a l'habitatge.

que permetin diluir els efectes que tant el sistema financer com el mercat immobiliari puguin generar en relació amb el dret a l'habitatge.

En aquest sentit, el PNJCat 2030 es planteja promoure mesures que permetin generar un parc d'habitatge públic que sigui capaç d'incidir en els preus del mercat lliure, de manera que n'augmenti l'oferta i contribueixi a reduir-ne els preus d'adquisició. Vol afavorir la prioritització del lloguer i la mobilització dels habitatges buits com una oportunitat per generar habitatge social, especialment a les zones amb manca de sòl, així com fomentar que les persones joves s'impliquin en la recuperació d'aquests habitatges. També vol impulsar i incidir sobre les mesures reguladores del preu del lloguer o altres instruments normatius que permetin facilitar l'accés a l'habitatge de les persones joves.

En darrer lloc, el Pla aposta generar noves fórmules contractuals d'accés, d'ús i de tinença que aportin flexibilitat i dinamisme al mercat de l'habitatge, i noves oportunitats d'accés a l'habitatge a les persones joves.

En resum, els objectius del PNJCat 2030 en l'àmbit de l'habitatge es focalitzen a **garantir l'accés a l'habitatge digne a totes les persones joves**, però també a afavorir la transformació de fons de les polítiques públiques per afrontar, de manera efectiva, els reptes i les necessitats en matèria d'habitatge. Així, l'**ampliació del parc d'habitatge social**, la **regulació efectiva dels preus dels lloguers** o l'impuls de **models de tinença alternativa d'habitatge** estableixen les prioritats operatives del PNJCat.

Objectius estratègics

Facilitar que hi hagi un accés ampli a un habitatge digne per a les persones joves, tenint en compte especialment aquelles en situació de més vulnerabilitat i des d'una mirada interseccional.

Augmentar el parc d'habitatges, en especial, el parc de lloguer social per a l'obtenció d'habitatges a preus assequibles i tenint en compte la diversitat territorial.

Impulsar mesures reguladores del preu del lloguer i altres aspectes que permetin facilitar l'accés a l'habitatge de les persones joves.

Combatre les situacions de discriminació en l'accés a l'habitatge per motius d'edat, origen, classe social, discapacitat, etc.

Impulsar nous models d'accés i tinença d'habitatges sostenibles entre les persones joves.

Garantir l'accés a recursos residencials i impulsar una atenció integral amb perspectiva de gènere i interseccional per a les persones joves en situació de vulnerabilitat residencial.

2. Benestar i qualitat de vida: bé comú individual i col·lectiu

El benestar de les persones joves és un dels reptes que vol abordar aquest PNJCat 2030, i ho vol fer des d'una mirada àmplia, entenent el benestar com un concepte multidimensional que està condicionat per un conjunt de factors individuals, col·lectius i d'entorn que caldrà treballar de manera transversal i integral.

En aquest sentit, els canvis en diferents àmbits de la vida de les persones joves (educació, treball, habitatge, participació, etc.) són també aspectes fonamentals per a la salut que modifiquen substancialment les condicions de vida de les persones joves i el seu benestar. Però, al mateix temps, el que afecta el benestar del nostre entorn i el nostre planeta també té efectes sobre el benestar i la qualitat de vida de les persones joves i de la societat, en general.

Per aquesta raó, el PNJCat 2030 es planteja dues prioritats essencials: vol abordar el benestar relacionat amb la salut de les persones joves, però també vol actuar vers el benestar col·lectiu i de l'entorn, que contribueix a la qualitat de vida de les persones joves i és essencial per a aquestes, i en el qual les polítiques de joventut també poden incidir.

Les condicions d'aquests dos fenòmens han empitjorat de manera important en els darrers anys. D'una banda, el benestar emocional de les persones joves, com mostren els indicadors principals, ha patit un empitjorament important a partir de la pandèmia. Per això és essencial establir objectius estratègics a fi d'incidir en la millora de la salut mental, la reducció de les addiccions (a substàncies o comportamentals), el foment de l'exercici físic i la pràctica esportiva, el desenvolupament de relacions sexoafectives lliures i saludables, etc. Tot un seguit d'elements que cal treballar atenent les necessitats individuals, però sense deixar de banda la dimensió col·lectiva i social, que esdevé un factor imprescindible per entendre, en bona part, els problemes detectats i que, a la vegada, ha de ser també una dimensió rellevant en el plantejament d'objectius i solucions que abordin amb profunditat aquestes necessitats.

D'altra banda, l'emergència climàtica i ambiental es mostra amb més gravetat any rere any, a través de diferents fenòmens naturals i problemes (sequeres, inundacions, calor extrema, pèrdua de biodiversitat, etc.). En aquest sentit, el PNJCat 2030 vol contribuir, des de la seva capacitat d'incidència, a millorar les condicions i els aspectes vinculats al benestar col·lectiu incorporant objectius estratègics encarats a la **justícia ambiental**. L'acompanyament en els processos d'autoorganització juvenil en l'àmbit climàtic o ambiental, però també la definició d'objectius concrets per a la transició ecològica dels equipaments públics i de l'entorn, així com el foment d'una mobilitat sostenible, són aspectes que, en última instància, contribueixen a generar entorns més sostenibles i propicis per al desenvolupament de vides saludables i que reverteixen en el benestar de les persones joves i del conjunt de la societat.

Prioritats:

- 2.1. Salut i benestar emocional.
- 2.2. Benestar i justícia ambiental.

2.1. Salut i benestar emocional

Un aspecte fonamental lligat a la salut i al benestar emocional és tenir present que l'evolució dels diferents àmbits en la vida de les persones joves (educatiu, laboral, domiciliari, participatiu, etc.) és un aspecte fonamental per a la salut que modifica substancialment les condicions de vida de les persones joves i, per tant, en condiciona també el benestar.

Com hem vist en la diagnosi, les crisis successives i l'impacte d'aquestes en la vida de les persones joves són un element explicatiu de l'empitjorament dels indicadors de salut, en especial, de la salut emocional. Per això, s'han d'abordar totes les esferes de la vida de les persones joves amb l'objectiu de comprendre i orientar millor les polítiques que s'han de desplegar.

En aquest sentit, el PNJCat 2030 pretén continuar avançant cap a un **model salutogènic**, entès com un model de salut integral i centrat en els actius de benestar. Això suposa incloure mesures i actuacions que treballin la salut emocional de les persones joves i que incorporin l'educació emocional com un actiu per a la salut, ja que afavoreix i promou el benestar.

A més, la importància en el tractament d'aquestes qüestions ha d'anar acompanyada també de la seva **desestigmatització**. Parlar obertament d'aspectes vinculats a la salut mental és fonamental per avançar en la sensibilització entorn d'aquests, però també per evitar la victimització de les persones que experimenten determinats malestars emocionals, patologies o trastorns mentals i per afrontar-los com un problema social.

Un altre aspecte important és que les xifres referents a consums problemàtics i d'addicció a determinades substàncies (tabac, vapejadors, alcohol, altres drogues) o comportaments (apostes i ús de pantalles, per exemple) indiquen també la necessitat d'establir nous objectius i actuacions destinades a **prevenir i reduir les conductes de risc**.

També les polítiques de foment de la **salut sexual i reproductiva**, si bé tenen una trajectòria àmplia, han d'emprendre reptes com les malalties de transmissió sexual entre les persones joves o el treball entorn a promoure una sexualitat lliure, segura i inclusiva on el consentiment, les cures i la comunicació són ingredients indispensables.

En aquest sentit, per al Pla també és prioritari garantir els **drets sexuals i reproductius** de les persones joves i alinear-se amb iniciatives com l'equitat menstrual, el dret a la interrupció voluntària de l'embaràs, l'accés als anticonceptius de llarga durada o el dret de les dones a decidir el tipus de part, entre d'altres.

En darrer lloc, la perspectiva àmplia de la salut del PNJCat passa també per promoure l'increment de la **pràctica de l'esport i de l'exercici físic** entre les persones joves. No només pel seu impacte positiu en la salut individual, sinó perquè cal entendre-la també com una pràctica que promou aspectes importants del benestar col·lectiu com la coneixença i cohesió, l'enfortiment dels vincles comunitaris, la solidaritat i el reconeixement. En aquest sentit, és fonamental garantir la igualtat d'accés a la pràctica de l'esport i de l'activitat física, així com combatre les situacions de violència, discriminació o exclusió en l'àmbit de l'esport juvenil per raó de gènere, origen, discapacitat o altres.

Objectius estratègics
Augmentar l'adquisició de coneixements, hàbits i conductes que contribueixin a promoure la salut de les persones joves, tenint en compte la diversitat de persones joves.
Defensar la salut i el benestar emocional de les persones joves i garantir una atenció individualitzada, integral i gratuïta, així com una provisió de recursos adequada a les seves necessitats i especificitats.
Prevenir, atendre i disminuir les conductes de risc associades a la salut, així com les addiccions (amb substàncies o sense) entre les persones joves.
Promoure les relacions sexoafectives lliures, segures i saludables, des del desig i el plaer.
Garantir els drets sexuals i reproductius de les persones joves (equitat menstrual, dret a la interrupció voluntària de l'embaràs o l'accés als anticonceptius de llarga durada, entre d'altres).
Apropar i facilitar l'accés a la informació i als serveis de salut a la diversitat de persones joves.
Potenciar la igualtat d'accés a la pràctica de l'esport i de l'activitat física, així com afavorir una oferta adequada a les necessitats del territori i a la diversitat de les persones joves.
Combatre les situacions de violència, discriminació o exclusió en l'àmbit de l'esport juvenil per raó de gènere, origen, capacitats o altres.

2.2. Benestar i justícia ambiental

El PNJCat 2030 emprèn les polítiques de justícia ambiental també com a polítiques de benestar col·lectiu, entenent que són una condició fonamental per poder assegurar un entorn i unes condicions de vida saludables tant en el present com en el futur.

En aquest sentit, el Pla vol contribuir a un **model productiu més just, sostenible i baix en emissions, centrat en el benestar i les necessitats de les persones i compromès amb l'entorn i la comunitat**, i es vol impulsar des de l'òptica de la justícia ambiental, perquè el desenvolupament econòmic i social no només ha de ser respectuós amb les persones i les comunitats, sinó també amb el medi ambient i el planeta, de manera que el Pla i les seves mesures contribueixin a mitigar el canvi climàtic, reduir la nostra petjada ecològica en tot el que fem i vetllar per la sostenibilitat, l'eficiència energètica i la reducció d'emissions, entre d'altres.

Per això, cal subratllar la importància de la cura i el benestar de l'entorn, la sostenibilitat energètica i les lògiques de consum com a aspectes clau per garantir el desenvolupament de la vida en entorns saludables. En aquest sentit, prenen rellevància els objectius vinculats a la consolidació i el foment de pràctiques sostenibles de consum, el tractament de residus i la mobilitat sostenible, des d'una perspectiva de corresponsabilitat entre el jovent i l'Administració.

A més a més, cal tenir molt present el moviment juvenil que s'ha generat al voltant de qüestions relacionades amb la justícia ambiental, ja que han estat els pioners i líders d'aquests moviments, als quals cal poder donar suport i ajudar en la consolidació, tenint en compte la seva **heterogeneïtat i els diversos graus d'organització d'aquestes iniciatives**.

Objectius estratègics

Donar suport i reconeixement al moviment juvenil organitzat en l'àmbit de la justícia ambiental.

Sensibilitzar i fomentar els hàbits sostenibles, els canvis d'imaginari i les iniciatives per revertir l'emergència ambiental en les polítiques de joventut i entre les persones joves.

Impulsar i millorar l'eficiència energètica, l'autoconsum, l'energia renovable, l'energia no fòssil i la sostenibilitat de les infraestructures de joventut.

Promoure el consum responsable, sostenible, de proximitat i baix en carboni entre les persones joves i en els programes i les activitats de joventut.

Fomentar l'ús del transport públic i els mitjans de mobilitat sostenible entre les persones joves, tenint en compte les necessitats i la realitat de cada territori.

3. Participació i protagonisme jove: implicació, creació i transformació

La participació de les persones joves en la vida comunitària així com el seu reconeixement com a **agents de canvi i transformació social** són aspectes imprescindibles per al desenvolupament d'una democràcia plena i un teixit associatiu viu i dinàmic. És en aquest sentit que, amb la definició dels objectius d'aquest repte, se cerca potenciar la capacitat d'incidència de les persones joves en els afers públics, així com el suport a la consolidació i a les diferents formes d'organització i de participació juvenil.

La centralitat de la persona jove, el seu protagonisme com a agent de creació i transformació, s'ha volgut desplegar estratègicament a través d'elements com el reconeixement i el suport al teixit associatiu i **al moviment juvenil organitzat**, en el seu conjunt; **la reapropiació dels espais i equipaments públics**, o **l'accés a la cultura**, als espais de creació i a la formació artística.

El treball es focalitza en la **dimensió pública i comunitària de l'activitat de les persones joves**, en un context d'instabilitat de les transicions, les desigualtats socials i l'allunyament de la política més institucional. Això implica, alhora, reformular les formes de relació entre Administració i ciutadania i generar una nova cultura participativa en tots els àmbits des d'una lògica transformadora i comunitària.

La gran vitalitat i varietat del moviment juvenil organitzat fa que siguin un agent central en les polítiques de foment de l'ús del català i, si escau, de l'aranès, i que calgui buscar la seva complicitat i el seu compromís per tal de trencar les rutines minoritzadores

En un context, també, de canvis en els tipus de consum cultural i de resignificació dels usos de l'espai públic. En definitiva, en un moment de reformulació del paper de les persones joves en els afers i els espais públics. Per això, el PNJCat vol obrir el debat i plantejar aquests elements clau per augmentar la implicació i la capacitat de creació i transformació.

Per això aquest repte interrelaciona la defensa dels drets (socials i polítics) del jovent, amb l'obtenció de coneixements, recursos i competències que poden contribuir al desenvolupament de **persones més lliures i autònomes**. No obstant això, possiblement l'aspecte més general i rellevant de la participació i el protagonisme juvenil és la potenciació d'una mirada de futur, capaç d'abordar les necessitats i els problemes actuals de manera estructural, **dibuixant les persones, la societat i el món que vindrà**.

Prioritats:

- 3.1. Participació i moviment juvenil organitzat.
- 3.2. Accés i creació: drets culturals, lingüístics i digitals.
- 3.3. Espai públic i joves.

3.1. Participació i moviment juvenil organitzat

L'impuls i el reconeixement de la participació de les persones joves és un element clau per la seva incidència en els afers públics i per la seva presència en el teixit associatiu. Garantir el dret a la participació, l'impuls de la cultura participativa o la igualtat d'accés al teixit associatiu juvenil són elements clau per possibilitar una **participació àmplia i diversa de les persones joves**.

A més a més, l'enfortiment del **moviment juvenil organitzat**, així com el reconeixement de les diferents formes i pràctiques de participació juvenil, es preveuen també com un objectiu estratègic per impulsar una veu jove amb capacitat per fer-se escoltar en els diversos àmbits que afecten les seves vides. L'assoliment d'una participació més diversa és també un aspecte important per assegurar la presència de les mirades o les realitats sovint més invisibilitzades.

Així doncs, aquest plantejament implica cercar i impulsar mesures orientades a generar **nous espais d'interlocució, de diàleg i de construcció conjunta** que s'adeqüin a les noves formes i canals de participació, en què les persones joves tinguin capacitat d'incidència i autonomia i hi puguin prendre part com a subjectes actius dels seus drets.

De manera específica, destaca una aposta per la consolidació de les **entitats d'educació en el lleure**, remarcant la incidència en el seu entorn, però també el seu vessant d'espai d'educació en la participació per al jovent que en forma part. La participació en les entitats d'educació en el lleure s'entén, doncs, com a una escola de construcció de ciutadania, a través de la qual les persones joves aprenen a incidir en el seu entorn des del pensament crític i la defensa del bé comú.

Finalment, cal potenciar i facilitar el desplegament d'una **mirada internacional**. Les tasques de cooperació, així com la coordinació internacional entre entitats, poden generar sinergies de solidaritat i intercanvi beneficioses per al desenvolupament individual i col·lectiu de la població jove.

Objectius estratègics

Garantir el dret a la participació de les persones joves i la seva capacitat d'incidir en els afers que les afecten (educació, salut, habitatge, treball, etc.).
Impulsar nous models relacionals, així com eines i instruments per a la interlocució, la incidència i el diàleg entre l'Administració pública i les persones joves.
Enfortir i donar suport al teixit associatiu juvenil, així com al moviment juvenil organitzat, a fi d'assegurar-ne la viabilitat i continuïtat.
Garantir el reconeixement del teixit associatiu juvenil i de les competències adquirides en el desenvolupament de l'activitat participativa o associativa juvenil.
Afavorir la igualtat d'oportunitats d'accés a la participació associativa, comunitària i a les xarxes relacionals, al mateix temps que es vetlla per pal·liar les desigualtats socials.

Fomentar la cultura participativa de les persones joves mitjançant els diferents agents socialitzadors (família, escola, comunitat, teixit associatiu, mitjans de comunicació, etc.).
Potenciar la participació juvenil en les entitats d'educació en el lleure, enteses com a espais d'incidència educativa i social, així com en escoles de participació ciutadana.
Fomentar la cooperació i la participació internacional de persones joves i entitats juvenils.
Sensibilitzar el moviment juvenil organitzat de la importància de trencar rutines minoritzadores i esdevenir espais d'adquisició i adopció informal del català i, si escau, de l'aranès

3.2. Accés i creació: drets culturals, lingüístics i digitals

Les persones joves tenen **dret a desenvolupar les seves capacitats creatives i d'expressió artística** per comprendre les manifestacions artístiques de la cultura i gaudir-ne a fi de poder accedir als béns culturals, a més dels materials. També tenen **dret a participar activament en la vida cultural de la comunitat** i en la governança de les entitats de les quals formen part, així com de les institucions culturals.

I és que **l'accés i la participació de les persones joves a la cultura** i la formació en l'àmbit artístic i creatiu són elements essencials per al desenvolupament de les persones: contribueixen a canalitzar l'expressió individual i col·lectiva, afavoreixen la cohesió de la comunitat, desenvolupen el pensament crític i, al cap i a la fi, afavoreixen la transformació social.

Per això, el PNJCat vol millorar els **vincles entre el sistema educatiu i cultural**, ja que l'educació té un paper fonamental en l'adquisició de competències i hàbits culturals i lingüístics en infants i joves.

I, en aquest sentit, el Pla també vol reforçar les **polítiques culturals locals**, impulsades des d'espais de proximitat per joves i per a joves com una eina per afavorir l'accés al consum i a la producció cultural, amb lògica comunitària, perquè la cultura i la llengua són un vehicle i un instrument imprescindible per a la generació de cohesió i comunitat, a la qual clarament vol contribuir el PNJCat 2030.

La societat catalana ha viscut transformacions importants que plantegen un repte cabdal per a les polítiques de joventut per construir una **societat socialment cohesionada, acollidora i oberta**. També la societat digital ha tingut un impacte important en la vida de les persones joves, en les seves pràctiques artístiques, formes d'expressió i consums culturals. Alhora, ha implicat canvis importants en moltes esferes de la vida de les persones (noves formes d'interrelació, nous codis i llenguatges, etc.) que poden representar oportunitats importants per articular les noves formes d'expressió culturals i de promoció de la cohesió, la dinamització i la inclusió social.

A més a més, **l'ús social del català** ha experimentat una davallada notable en els darrers anys. Per aquest motiu, el desplegament de polítiques actives per fomentar-ne l'ús, especialment entre les persones joves, és un element estratègic fonamental per millorar la salut de la llengua, actual i futura.

En aquest sentit, cal que la cultura disposi dels instruments i els recursos que **consolidin la llengua i els drets lingüístics** com a eines per a la convivència, com un element de cohesió social en un marc plurilingüe amb capacitat per generar noves complicitats. Així doncs, el PNJCat aposta per impulsar una oferta amb serveis audiovisuals i digitals en català relacionats amb el lleure, l'educació i les xarxes socials, com a eina per a la inclusió i la cohesió social, amb la participació de les persones joves.

Finalment, la garantia dels drets digitals és també un element potenciador dels processos de creació i transformació, així com de la comunicació, l'intercanvi d'idees i la col·laboració entre les persones joves. Per tant, podem afirmar que la cultura i els drets digitals són elements imprescindibles per generar sentiment de pertinença en la comunitat, **teixint xarxes d'afinitat, però assenyalant també el que s'ha de confrontar o canviar**.

En aquest sentit, el PNJCat aposta per promoure l'educació digital crítica, l'ètica digital, i les habilitats en les persones joves perquè aconseguixin la seva sobirania i **emancipació digital**. I ho vol fer reduint la **bretxa digital** que també afecta les persones joves, no només pel que fa a l'accés als recursos físics i les eines digitals, sinó també pel que fa als usos i les competències digitals.

Objectius estratègics
Garantir l'accés i la participació cultural de les persones joves, incidint en el trencament de les barreres objectives i subjectives que els condicionen.
Promoure una oferta cultural que tingui en compte els referents culturals diversos de les persones joves.
Donar garantia d'accés i de formació de qualitat a les persones estudiants en els graus artístics.
Promoure el treball entre els centres culturals i els centres educatius en què la pràctica cultural sigui un eix des del qual es puguin treballar les desigualtats i l'expressió artística.
Potenciar la creació artística i la producció cultural per part de les persones joves.
Reforçar les polítiques culturals locals i de proximitat impulsades per joves i per a joves, des d'una lògica comunitària.
Incrementar l'ús social del català per part de les persones joves promovent referents positius.
Garantir els drets digitals i les competències digitals, així com reduir la bretxa digital entre les persones joves.
Augmentar el nombre absolut i relatiu de persones joves que tenen competències mitjanes-altes en llengua catalana, si escau, en aranès.
Augmentar l'oferta cultural i de lleure disponible en català i, si escau, en aranès, per a la població jove.

3.3. *Espai públic i joves*

Sovint, el jovent constitueix l'avantguarda del canvi i de la transformació social. No obstant això, l'estigmatització juvenil és també una realitat que, si bé no és nova, segurament sí que ha adoptat formes diferents en els darrers anys.

Observem l'estigmatització de col·lectius específics de joves, sovint entrellaçada amb actituds racistes, masclistes o classistes que reproduïxen tòpics i estereotips envers les persones joves. A més a més, l'estigmatització es produeix també en relació amb el fet de ser jove (edat), un fet que evidencia la forta presència d'un marc adultocèntric en la nostra societat, com s'ha observat recentment durant el període de restriccions derivades de la pandèmia.

En aquest sentit, és freqüent l'assenyalament del jovent per l'ús de l'espai públic com a zona de socialització i d'oci, ja que s'associen aquestes activitats a problemes de convivència i civisme, independentment de l'impacte real que tinguin en el seu entorn. Per això, la definició dels **usos de l'espai públic és un procés continuat en el qual cal incorporar la perspectiva juvenil**.

És fonamental desplegar la mirada jove en la configuració dels espais públics i garantir l'existència d'espais de socialització i oci, compatibles amb altres usos i les necessitats dels veïns i veïnes d'altres franges d'edat. **L'apropiació de l'espai**, la participació del jovent en la **formulació dels plans i les actuacions urbanístiques** o la **facilitació de l'ús dels equipaments públics** són aspectes que es plantegen i es treballen en el PNJCat, de manera conscient, per generar espais públics oberts a tothom, a fi que siguin també espais d'ús i de socialització del jovent que contribueixin a **combatre l'estigmatització** de les persones joves.

Objectius estratègics

Fomentar l'ús de l'espai públic per part de les persones joves, com a espai de convivència, expressió i interacció.

Generar i difondre coneixement i continguts en l'àmbit de joventut.

Incorporar les persones joves en el disseny dels projectes urbanístics i en la gestió d'usos dels equipaments dels seus pobles, ciutats i comunitats.

Promoure l'accés i la gestió d'equipaments públics per part de les persones joves i/o del moviment juvenil organitzat.

Fomentar una oferta d'oci diversa, saludable i propera i donar suport a les iniciatives impulsades i gestionades per les persones joves.

Garantir la no-discriminació i la lluita contra les violències als espais públics i les activitats d'oci.

4. Equitat i inclusió jove: igualtat de drets i oportunitats

La finalitat de les polítiques de joventut radica en el fet que les persones joves puguin construir de manera autònoma els seus projectes de vida. Per tant, cal proporcionar i garantir l'accés als recursos socials, polítics, econòmics i culturals necessaris perquè les persones joves puguin exercir plenament la ciutadania en igualtat de condicions.

Per aquesta raó, **l'equitat i la inclusió** són dos dels reptes principals que planteja el PNJCat 2030, sobre els quals cal estructurar les polítiques de joventut. **L'assoliment de la igualtat efectiva i la construcció d'una societat inclusiva** passa, indefectiblement, pel **reconeixement de la diversitat** del col·lectiu juvenil, per la **no-discriminació** i per la **reducció de desigualtats estructurals** que afecten el desenvolupament del projecte de vida de les persones joves. Però també té a veure amb la promoció del diàleg, de la construcció conjunta i del **sentiment de pertinença a la comunitat**, que són també aspectes fonamentals per avançar cap a una societat cohesionada i vertebrada, alhora que canviant, diversa i complexa.

El PNJCat 2030 afronta aquest repte establint uns àmbits prioritaris sobre els quals vol actuar, com l'enfocament antiracista, la perspectiva feminista i **LGBTI**, **així com** les situacions de desigualtat per raó de **classe i discapacitat**, i estableix els objectius estratègics que s'han d'assolir en cadascun d'aquests àmbits. Aquests objectius plantejats cerquen la igualtat d'oportunitats i l'accés universal als serveis, recursos i espai públic, entre d'altres, al mateix temps que pretenen impulsar unes polítiques inclusives que reforcin la comunitat i els recursos desenvolupats o compartits en el si d'aquesta.

A més, l'avenç cap a un **equilibri territorial** més gran esdevé també un eix per tenir en compte. El lloc de residència de la persona jove té incidència en la possibilitat d'accés a serveis i recursos, així com en el desenvolupament del seu itinerari vital (oferta formativa, mercat de treball, habitatge, salut, etc.), entre altres aspectes. Per això, el Pla també incorpora aquesta perspectiva com una prioritat.

En darrer lloc, el PNJCat 2030 vol abordar aquest repte d'equitat i inclusió, així com les diferents prioritats que el formen, des de la **mirada interseccional**. D'aquesta manera, podem desplegar polítiques que ajudin a superar les desigualtats i els privilegis (per raó de gènere, origen, classe, discapacitat, etc.) i que sigui possible dur a terme una actuació més ajustada a la realitat de les persones joves, que identifiqui la població diana de manera més acurada, així com els referents que han d'intervenir en el seu abordatge.

Prioritat:

- 4.2. Feminismes i LGBTI.
- 4.3. Equitat i no-discriminació.
- 4.4. Equilibri territorial.

4.1. Feminismes i LGBTI

Incorporar la perspectiva feminista i LGBTI en el plantejament de les polítiques de joventut de manera transversal és indispensable perquè totes les persones joves tinguin les mateixes oportunitats de desenvolupament i puguin viure lliures de discriminació i violències.

I cal fer efectiu aquest principi de transversalitat de gènere en el conjunt d'àmbits de les polítiques de joventut. Així doncs, cal que en el disseny de les polítiques públiques en els diferents àmbits sectorials s'incorpori la perspectiva de gènere i es tingui en compte el cicle de vida de les persones joves. En aquest sentit, el Pla incorpora la perspectiva de gènere **de manera transversal en tots els reptes i prioritats** i estableix objectius específics en l'àmbit de treball, habitatge, educació, salut o d'altres, orientats a qüestions com ara la feminització de la pobresa i **la precarietat laboral**, la centralitat del treball reproductiu i de cures, **la divisió sexual del treball** o la importància de l'educació sexual i **la cultura del consentiment**.

Aquesta consideració implica reforçar el paper de col·laboració entre diferents administracions, tant en l'aspecte vertical (interinstitucionalitat) com horitzontal, i anar molt més enllà de les polítiques de gènere únicament des d'una estructura sectorial.

A més a més, el Pla també inclou **el repte de feminismes i LGBTI** per poder plantejar aspectes cabdals que no queden recollits en la resta de reptes, com la reducció de les desigualtats per motius de gènere o la lluita contra les violències masclistes i LGBTI-fòbiques.

En aquest sentit, la joventut és una etapa en què se solen qüestionar i produir reajustaments en les creences i les pautes d'un mateix. Així doncs, el fet de treballar per la igualtat en un període tan clau com la joventut pot esdevenir una inversió de futur i un possible motor del canvi social. Per això, es plantegen objectius estratègics que qüestionin les desigualtats de gènere en un sentit ampli, la incorporació de la perspectiva de gènere en els programes i les actuacions adreçades a joves, l'impuls de polítiques centrades en l'àmbit de la prevenció i la sensibilització, així com l'abordatge de les violències masclistes, en què les intervencions amb joves destinades a transformar i modificar aquestes creences a favor d'unes relacions d'igualtat i respecte mutu esdevenen essencials per prevenir i lluitar contra les violències masclistes i LGBTI-fòbiques.

Objectius estratègics

Reduir les desigualtats de gènere i LGBTI des d'una mirada interseccional i integral dels diferents àmbits que afecten les persones joves.

Avançar cap a l'eliminació de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques, en tots els àmbits en què es produeixen i les seves formes.

Assegurar una atenció específica i integral a les adolescents i joves en situació de la violència masclista i/o LGBTI-fòbica des d'una mirada interseccional.

Augmentar les competències en matèria de gènere i de prevenció de violències masclistes entre professionals de joventut.
--

Incorporar la perspectiva de gènere en els programes i les actuacions adreçades a joves.
--

4.2. Equitat i no-discriminació

La lluita **contra les desigualtats i les discriminacions per motius d'origen, classe social i capacitats**, així com l'avenç cap a la igualtat efectiva, són els pilars principals que formen aquesta segona prioritat. Cal dir que, com en el cas anterior, l'abordatge d'aquests eixos de desigualtat està també present, de manera transversal, en la resta de reptes i prioritats del PNJCat: treball, salut, educació, participació o altres.

A més, el Pla també estableix aquesta prioritat i els seus objectius estratègics corresponents per poder donar resposta a altres aspectes que no queden recollits en la resta d'àmbits sectorials, però que també és cabdal que s'abordin.

Concretament, en el cas de les **desigualtats per "origen"**, el Pla vol donar resposta a sistemes de desigualtat molt arrelats en la nostra societat que tenen un impacte important sobre les persones joves i que cal treballar per eliminar, com són la xenofòbia, el racisme i l'eurocentrisme, entre d'altres. En aquest sentit, cal parlar d'un fenomen complex, en el qual s'interrelacionen factors diferents com, per exemple, la situació administrativa, el fenotip, l'origen estranger propi o familiar, la migració, la religió o el fet de formar part d'una minoria (minoritzada) ètnica. El PNJCat 2030 aposta per unes polítiques de joventut lliures de racisme per garantir que totes les persones joves siguin tractades de manera adequada i puguin accedir als mateixos drets i serveis. Al mateix temps, el PNJCat inclou també la perspectiva intercultural per avançar cap a un model de societat que promou processos de reconeixement de la diversitat i que vol assegurar una atenció i una acollida en clau comunitària per a les persones joves migrades.

En aquest sentit, cal fer un esment especial a l'arribada d'adolescents i de joves emigrats sols a Catalunya. Els reptes que aquestes persones plantegen a la societat d'acollida, tant pel nombre d'arribades com per les circumstàncies i situacions viscudes per aquests joves, demanen una resposta coordinada i compartida entre les diferents administracions, entitats i agents cívics, socials i polítics. El PNJCat 2030 vol contribuir, també, a aquest repte de país fent possible una resposta global, unitària i coordinada de tots els agents implicats.

Pel que fa a la **classe social**, les polítiques de joventut han de treballar per reduir, tant com sigui possible, les desigualtats de partida de les persones joves i incidir en les oportunitats que en condicionen les trajectòries d'emancipació i de construcció social i política. Això requereix, d'una banda, incorporar la mirada juvenil a totes les polítiques generalistes i als diferents àmbits d'intervenció (educació, ocupació, habitatge, etc.) i, de l'altra, disposar de mecanismes de comunicació, informació i implementació que atenguin llenguatges, canals i espais per arribar a la diversitat de joves i, especialment, als que se situen més al marge pel que fa a la situació socioeconòmica, a les oportunitats i a l'accés als recursos, etc.

En relació amb la **diversitat de capacitats**, aquest eix també té una clara incidència en la vida de les persones joves. La lluita contra el capacitisme, com a forma de discriminació, i la incorporació de la perspectiva de la discapacitat en el desenvolupament dels serveis i recursos públics han de ser elements transversals en el plantejament de les polítiques de joventut per garantir l'accessibilitat de totes les persones joves a les polítiques, programes, serveis i equipaments juvenils. En aquest sentit, és fonamental treballar per evitar les discriminacions invisibles que pateixen les persones joves amb discapacitat que, suposadament, estan incorporades socialment i avançar en la seva inclusió plena i amb tots els drets.

Les persones joves usuàries de la llengua de signes catalana també tenen sovint dificultats per accedir a serveis i recursos en la seva llengua. Cal impulsar el coneixement i l'accés a la llengua de signes catalana (LSC) per evitar que les persones joves signants pateixin desigualtat d'oportunitats.

En definitiva, el PNJCat 2030 assumeix una aposta ferma per l'equitat i la no-discriminació, i ho fa establint objectius concrets destinats a **revertir les violències**, potenciar la **coneixença mútua**, aturar la **propagació de rumors** o d'informació falsa, reduir la **pobresa i les desigualtats** i garantir l'**accés universal** als recursos, equipaments i serveis. Aquesta tasca de lluita per l'equitat i la no-discriminació ha de ser capaç d'observar i abordar, també, la dimensió estructural de les desigualtats per incidir sobre les estructures en què se sustenten els privilegis i les discriminacions.

Objectius estratègics

Combatre les violències i/o la discriminació per motius d'origen, ètnia, llengua, discapacitat i/o religió entre les persones joves des d'una mirada interseccional i sistèmica.

Combatre el racisme i els discursos de l'odi discriminadors dels serveis, programes i polítiques adreçades a les persones joves.

Impulsar relacions i projectes interculturals i intergeneracionals constructius entre les múltiples cultures, grups i col·lectius existents.

Garantir l'accés, l'acollida i l'acompanyament de les persones joves amb situacions de més desigualtat des de la personalització i la proximitat als equipaments, activitats i serveis de joventut.

Reduir el risc de pobresa entre les persones joves mitjançant polítiques de renda i d'increment del capital social, incidint de manera específica en els col·lectius i territoris amb més vulnerabilitat.

Sensibilitzar i capacitar els diferents agents socialitzadors (escola, famílies, mitjans de comunicació, etc.) entorn de la perspectiva antiracista, igualitària i interseccional.

Incorporar la perspectiva interseccional en els programes, els serveis i les actuacions adreçades a joves.

Millorar i augmentar les competències interseccionals de les persones professionals de joventut.

Fomentar un imaginari divers i inclusiu de parlants de català i, si escau, d'aranès.

4.3. Equilibri territorial

Si bé els processos d'urbanització han contribuït a reduir les desigualtats entre les zones rurals i urbanes, el territori esdevé un dels eixos estructurals de desigualtat social i afecta de manera més acusada la població juvenil. A més a més, problemes fins fa pocs anys concentrats en l'àmbit urbà, com podrien ser l'accés a l'habitatge o el risc de pobresa, també s'han accentuat en les zones rurals del país.

Així, el fet de viure en un municipi concret, caracteritzat per la disposició de serveis públics i privats i per una xarxa de transport determinada, fa que la persona jove disposi d'unes oportunitats o d'unes altres en el seu projecte de vida. Així doncs, encara podem trobar **diferències notables en àmbits com l'accés als serveis i recursos, a l'ocupació i a la mobilitat, entre d'altres.**

En aquest sentit, és fonamental treballar per **l'equilibri territorial** a fi de detectar les necessitats específiques del territori, així com per analitzar els recursos que hi ha actualment i els possibles reforços i la reformulació d'aquests per afavorir la igualtat d'accés i el desplegament d'una vida plena a qualsevol indret del país i el vincle amb el territori.

I un dels reptes lligats al territori és també poder **revertir l'envelliment dels municipis de Catalunya en risc de despoblament** a través de programes encarats a incentivar que les persones joves no abandonin aquests municipis o que, en cas que ho facin, puguin tenir incentius (laborals, formatius, etc.) per tornar-hi a residir posteriorment.

Així, el PNJCat 2030 vol promoure accions que tenen per objectiu reduir els efectes discriminatoris que es generen a partir de l'estructura territorial del país, considerant els impactes que cada model té sobre el benestar de les persones, la qualitat de l'entorn i el medi ambient.

El Pla també vol incorporar les necessitats de les persones joves en relació amb el model de mobilitat de Catalunya i contribuir a avançar cap a una mobilitat més segura i sostenible des del punt de vista social, econòmic i mediambiental.

I, en darrer lloc, el Pla vol contribuir a mantenir **una estructura territorial i productiva sostenible** incentivant i facilitant el retorn al medi rural de les persones joves i la inserció laboral en aquest.

Objectius estratègics

Reforçar el desplegament de les polítiques, els equipaments, els recursos i els serveis de joventut arreu del territori per assegurar la igualtat d'accés a les persones joves.

Promoure el retorn de les persones joves a les zones rurals per lluitar contra el despoblament i afavorir l'arrelament i el desenvolupament rural i comunitari.

Facilitar l'accés de les persones joves al transport públic i garantir la igualtat d'oportunitats arreu del territori, tenint en compte les necessitats específiques de desplaçament juvenil.

Principis i claus metodològiques del PNJCat 2030

El Pla nacional de joventut, tal com estableix la Llei 10/2010 de polítiques de joventut, té la finalitat d'assegurar la coherència metodològica en l'actuació de les diverses institucions públiques que duen a terme polítiques de joventut. Per aquesta raó, el PNJCat 2030 no només vol orientar quines polítiques es fan, sinó també **com** es fan, amb l'objectiu d'augmentar-ne la incidència, la qualitat i la capacitat de transformació social.

Per aquesta raó, més enllà d'establir els grans reptes i les prioritats que cal abordar en els diversos àmbits de la vida de les persones joves, el PNJCat 2030 estableix uns **principis transversals** que han d'inspirar el disseny, la implementació, el seguiment i l'avaluació de les diverses polítiques i programes adreçats a les persones joves. Aquests principis estableixen una línia de continuïtat amb els plans nacionals anteriors, així com amb la Llei de polítiques de joventut, i es defineixen des de noves perspectives a partir dels aprenentatges adquirits i amb la voluntat de continuar desenvolupant les trajectòries que s'han definit en les darreres dècades de desplegament de les polítiques de joventut.

Aquests principis tenen naturaleses diverses, però contenen els valors i els enfocaments essencials que han d'impregnar totes les actuacions que derivin del PNJCat 2030 i recullen aspectes fonamentals sobre **com** han de ser les polítiques de joventut, més enllà dels àmbits o els programes que cal desplegar. També han de poder esdevenir **claus metodològiques** per aplicar en el desenvolupament de les polítiques de joventut.

Els **principis transversals del PNJCat 2030 són:**

- Enfocament de drets
- Qualitat i innovació
- Treball en xarxa i integralitat
- Perspectiva interseccional
- Mirada internacional i agenda global

A fi que aquests principis puguin esdevenir una realitat i tenir una incidència observable sobre les polítiques de joventut, el PNJCat 2030 assenyala, per a cadascun, diverses claus metodològiques, condicions, criteris i/o línies de treball que cal desenvolupar i que són les que faran possible i garantiran l'aplicació d'aquests principis.

Enfocament de drets

Segons les Nacions Unides, l'enfocament de gènere basat en els drets humans és un marc conceptual per al procés de desenvolupament humà que, des del punt de vista normatiu, està basat en les normes internacionals i, des del punt de vista operacional, està orientat a promocionar i protegir els drets. Aquesta anàlisi identifica quines persones són les titulars d'aquests drets i quines persones i institucions són titulars d'obligacions i de responsabilitats.²⁰

En aquest sentit, el PNJCat 2030 vol fer un salt endavant, superar l'enfocament de necessitats i passar de l'atenció a les necessitats a la garantia de drets de les persones joves.

Per això es planteja la necessitat de pensar les polítiques socials, en general, i les polítiques de joventut, en particular, com a part de les obligacions públiques per al compliment efectiu dels drets socials. Aquest enfocament supera la visió de les polítiques socials amb una lògica basada en l'oferta de beneficis de tipus assistencial que poden assumir, o no, els poders públics per dirigir-se cap a la definició de les obligacions que són responsabilitat de les administracions, mitjançant els diferents instruments que tenen al seu abast.

Aquest nou enfocament pretén superar dècades en la consideració de les persones joves com a meres beneficiàries de programes i polítiques de tall assistencial per passar a valorar-les com a titulars plens de drets, és a dir, implica superar una llarga tradició adultocèntrica en què han estat els adults els que han definit les necessitats, les expectatives i/o les demandes de les persones joves, sense la seva participació.

Com recullen les evidències científiques, ja fa temps que sabem per què és tan important l'etapa de la joventut i la seva permeabilitat a l'entorn, que pot condicionar aspectes bàsics de la salut, el benestar, el treball o l'aprenentatge al llarg de la vida.

Tenint en compte la llarga tradició de les polítiques de joventut, no hi ha cap mena de dubte que cal intervenir en joventut, promoure'n la salut integral, oferir una atenció i un acompanyament en la trajectòria educativa i promoure la participació juvenil o l'accés a l'habitatge, entre d'altres.

Tanmateix, el salt endavant encara pendent té a veure amb el protagonisme de les persones joves i en com es pot canviar el concepte d'objecte d'atenció o d'acompanyament pel de subjecte de drets.

Així doncs, d'una banda, aquest principi vol impulsar la desconstrucció de l'adultocentrisme i deixar de considerar la joventut com un col·lectiu en fase de preparació per ser adult. Cal veure el jovent com el que són, subjectes de ple dret i persones capaces i empoderades.

I, d'altra banda, aquest principi vol orientar l'acció de tots els agents implicats en el desplegament de les polítiques de joventut a fi de:

²⁰ Masferrer, M., Orega, J. i Palacios, A. (2018). *L'aplicació de l'Enfocament de Gènere i Basat en els Drets Humans en la cooperació per al desenvolupament*. Institut de Drets Humans de Catalunya (pàg.7).

- Tenir com a marc, mitjà i fi la promoció i la protecció dels drets de les persones joves i contribuir, entre altres coses, enfortir-ne i desenvolupar-ne les capacitats.
- Desplegar les actuacions, les mesures i les polítiques des de la mirada de la garantia de drets.

En aquest sentit, aplicar aquest enfocament implica reconèixer que tots els poders públics que configuren l'ecosistema de joventut tenen un rol en tant que titulars d'obligacions i de responsabilitats, i que tenen el deure de respectar, protegir i acomplir els drets socials i polítics de les persones joves.

Al mateix temps, aquest principi vol afavorir la generació d'espais comuns protagonitzats per les persones joves en què, des de les diferents administracions, es pugui compartir el poder amb les persones joves i facilitar el protagonisme i el lideratge d'aquestes com a subjectes actius dels seus drets.

Qualitat i innovació

Aquest fonament fa referència als aspectes que han de contribuir a fer que el desenvolupament de les polítiques de joventut es dugui a terme amb una rigorosa “voluntat de fer-ho bé”.

Hi ha moltes definicions de qualitat, i diverses, però en aquest Pla entenem la qualitat com a multifactorial, formada per un seguit de components que s'interrelacionen per garantir un plantejament i un desplegament de les polítiques de joventut amb capacitat d'incidència en la millora de les condicions de vida del jovent.

En altres paraules, la qualitat té a veure amb el grau en què les característiques d'un producte o servei compleixen els objectius pels quals va ser creat, i amb si aquest servei, acció o política satisfà (o no) les necessitats i els problemes pels quals es va posar en marxa. En aquest sentit, hi ha criteris que formen part d'aquest fonament de qualitat i que cal tenir en compte en el plantejament i el desplegament de les polítiques de joventut.

L'**evidència** fa referència a la necessitat de desenvolupar polítiques públiques a partir del coneixement i la recerca rigorosa de l'àmbit que es vol treballar, així com del grau d'efectivitat de les mesures aplicades o que es volen emprendre. En aquest sentit, treballar a partir de l'evidència permet incorporar el coneixement adquirit a través de l'avaluació de les polítiques desenvolupades anteriorment i identificar els elements que s'han demostrat efectius, així com els que s'han de modificar o eliminar.

L'evidència, per tant, implica la incorporació d'un mètode d'anàlisi definit i rigorós de tot el procés de plantejament i implementació de cadascuna de les polítiques de joventut, imprescindible per a l'assoliment efectiu dels objectius plantejats i la millora continuada d'aquestes polítiques. En aquest sentit, el desenvolupament d'un sistema d'avaluació de les polítiques de joventut és fonamental per generar evidències que contribueixin a millorar les polítiques de joventut, però també pel fet que és un element necessari per a la transparència i la rendició de comptes, així com per al plantejament de les estratègies futures en l'àmbit de joventut.

La **rellevància** de les polítiques de joventut ens parla de la seva capacitat per abordar les qüestions que tenen una incidència important en el desenvolupament de la vida de les persones joves. En aquest aspecte, la identificació d'aquestes qüestions és una part fonamental que ens remet a la rellevància de la diagnosi i, específicament, del desenvolupament d'una diagnosi compartida que reculli la perspectiva de tots els agents implicats en el desenvolupament de les polítiques de joventut i, especialment, en el de la població jove.

El principi de **proximitat** remet a la necessitat d'ajustar les polítiques de joventut a la realitat específica de cada territori, seguint un principi de subsidiarietat a través del qual l'àmbit institucional més proper amb capacitat per fer-ho assumeixi la distribució de les polítiques de joventut. Per aquesta raó, el PNJCat 2030 incorpora els ens locals com a institucions clau pel seu desplegament. De la mateixa manera, la proximitat també permet acostar les polítiques de joventut a la població jove, les fa més accessibles i en permet facilitar la difusió i la informació.

Unes polítiques de joventut de qualitat han de partir del **reconeixement de la diversitat i l'heterogeneïtat** interna de la joventut catalana (diversitat d'origen, de cossos,

d'orientacions, de capacitats, etc.) i trencar amb els imaginaris normatius i els estereotips sobre la joventut. La perspectiva de la **diversitat**, per tant, és cabdal per definir polítiques adequades a una població jove que no presenta necessitats ni realitats homogènies. Unes polítiques de joventut de qualitat han de partir d'un coneixement en profunditat i adequar el seu plantejament i desenvolupament a les necessitats, especificitats i demandes de les persones joves.

Un altre element que forma part del fonament de la qualitat és el de la **innovació social**. La innovació social és una peça clau i indispensable per superar els reptes que afecten la joventut i aporta noves estratègies, accions i projectes orientats al futur, en què l'impacte social és l'objectiu central. En aquest sentit, la seva prioritat és donar resposta a uns reptes socials compartits i fer-ho implicant una pluralitat d'actors i de sectors.

La innovació ens ha de permetre donar respostes millors a les diverses necessitats de les persones joves; millorar-ne l'accés a polítiques, serveis i recursos, així com cercar noves solucions per establir canals d'interlocució i de diàleg entre l'Administració i les persones joves. De la mateixa manera, aquesta capacitat d'innovació, de transformació i d'experimentació pot contribuir, també, a ajustar les polítiques de joventut a les evidències i els criteris d'eficiència i eficàcia.

Un altre aspecte que cal tenir en compte en aquest fonament de qualitat és el de la **transformació digital** com a part integral del desenvolupament de les polítiques de joventut. En aquest sentit, cal treballar, com a mínim, en dues dimensions: d'una banda, abordar les desigualtats existents en l'accés als recursos, a la capacitat i als dispositius digitals. Cal tenir en compte que, actualment, l'accés, les competències i els usos desiguals de les tecnologies digitals impliquen també una incidència desigual en els afers públics i una reducció de les oportunitats d'accés a serveis i recursos en diversos àmbits.

En una segona dimensió, cal avançar en la transformació digital dels programes i serveis adreçats a les persones joves, no entesa com una simple digitalització de tràmits i serveis que passen de ser presencials i/o analògics a digitals, sinó com una transformació real que incorpora canvis de fons i elements innovadors. I, clarament, un dels camps que s'ha d'abordar és la comunicació entre els diversos agents que intervenen en el desenvolupament de les polítiques de joventut, especialment entre l'Administració pública i la població jove. Els canals de comunicació i d'interacció, així com la seva actualització constant, són un element fonamental per garantir un vincle i una proximitat amb les persones joves.

En darrer lloc, cal assenyalar que hi ha un aspecte bàsic que és gairebé una condició indispensable per fer possible aquest principi: la inversió i la disposició de recursos (econòmics, però també tècnics, de coneixement, etc.) com a elements clau per a la qualitat de les polítiques de joventut, que és també una mostra de l'aposta pel seu impuls i desplegament.

Treball en xarxa i integralitat

El PNJCat 2030 ha de comptar, necessàriament, amb els **diversos agents** que estan implicats en el desenvolupament de les polítiques de joventut. La consolidació d'una xarxa transversal, amb capacitat per integrar diversos nivells de l'Administració, així com agents externs a aquesta, és imprescindible per a un desplegament òptim de les polítiques de joventut, d'acord amb els criteris de qualitat exposats. Cal remarcar aquest doble vessant del que entenem per xarxa: d'una banda, el desenvolupament de la **transversalitat institucional**, entesa com la que es desenvolupa entre diferents departaments de la mateixa Administració o entre diferents administracions públiques. D'altra banda, la **incorporació d'agents socials i de la població jove** en els processos de presa de decisions i en el desplegament de les polítiques de joventut.

El treball en xarxa aporta profunditat al desenvolupament de les actuacions i els recursos en l'àmbit de joventut i contribueix al seu desenvolupament, com a mínim, en els aspectes següents:

- **Coordinació:** permet organitzar el treball i els recursos dels diversos agents de manera més eficient i racional, al mateix temps que evita la duplicitat i consolida programes i serveis.
- **Desenvolupament d'objectius comuns i desplegament compartit:** el treball en xarxa permet plantejar i desplegar programes i actuacions coordinades per assolir objectius compartits i garantir un abordatge més integral i la suma d'experteses sobre els àmbits que es volen abordar.
- **Intercanvi d'experiència i de coneixements:** el desenvolupament del treball en xarxa possibilita l'intercanvi d'informació en un sentit ampli i permet la generació de coneixement compartit i l'intercanvi d'idees, problemàtiques, propostes d'innovació, aprenentatges, etc.
- **Capacitat de derivació:** la integració de diversos agents possibilita el desenvolupament de mecanismes i protocols de derivació, així com l'homogeneïtzació de la informació disponible amb relació a recursos i serveis.

No obstant això, cal mencionar que el treball en xarxa ha de ser subjecte també en la planificació estratègica. En aquest sentit, cal fer una reflexió al voltant d'aquells àmbits i polítiques que s'han d'impulsar en exclusiva des de Joventut, els que s'han de derivar als departaments de joventut d'altres nivells de l'Administració i els que es poden impulsar de manera conjunta o amb la col·laboració d'altres esferes de l'Administració o d'agents externs a aquesta. En aquest sentit, la creació de xarxes de treball requereix també definir el rol específic de cada agent (lideratge, suport, col·laboració puntual, traspàs d'expertesa, etc.).

El desenvolupament del treball en xarxa implica, per tant, un **plantejament acurat i amb visió estratègica** sobre quins àmbits i amb quines metodologies s'ha de desplegar, és a dir, que tingui intencionalitat i que estigui subjecte a la qualitat i a la voluntat de transformació de les polítiques de joventut.

La noció de treball en xarxa ens condueix, de manera més o menys directa, a la necessitat de **tenir una mirada integral** que tingui en compte tots els aspectes que incideixen en el desenvolupament de la vida del jovent. Entenem per integralitat

l'actuació sobre tots els aspectes de la vida de les persones joves que es poden abordar des de les polítiques públiques i que permeten desplegar una visió global de la població jove i dels fenòmens que les afecten, així com de les seves dificultats, necessitats i reptes vitals. Aquesta perspectiva integral ha de possibilitar també el tractament multicausal de les necessitats i problemes detectats, així com interrelacionar els diversos àmbits d'actuació, quan escaigui, per oferir respostes adequades a una realitat diversa i complexa.

Aquesta visió àmplia és imprescindible per dibuixar el mapa d'agents que han d'intervenir en el desenvolupament de les polítiques de joventut i **establir relacions temàtiques que s'han de concretar amb la identificació d'agents sectorials i territorials** de referència i l'impuls de dinàmiques de coordinació i treball en xarxa que han de permetre assolir uns resultats més bons, més impacte i, en definitiva, la transformació social que cerquem.

Perspectiva interseccional

L'evidència sobre el caràcter interseccional de les desigualtats posa en relleu la necessitat de conceptualitzar la política pública des de nous prismes i mecanismes.²¹ En aquest sentit, el nou PNJCat 2030 vol estar a l'avantguarda d'aquesta conceptualització i aposta per definir i implementar les polítiques de joventut amb una mirada interseccional, buscant la transformació de la manera com es pensen i es fan les polítiques públiques.

La interseccionalitat fa referència als diferents **àmbits de desigualtat** que tenen incidència en la vida de les persones i de la comunitat. Les estructures com el sexisme, el classisme, el racisme o la desigualtat territorial, entre d'altres, situen les persones i els col·lectius en posicions diferents de més o menys avantatge.

L'aspecte central de la perspectiva interseccional no és només la identificació d'aquests àmbits de desigualtat, sinó l'anàlisi del **seu encreuament en el si de persones i grups**. Des d'aquesta perspectiva, aquests eixos **no actuen de manera independent, sinó que s'interseccionen** i configuren la identitat i la posició de les persones en el marc d'una comunitat.

Per això, el PNJCat incorpora la **perspectiva interseccional** com una eina fonamental que permetrà una **actuació pública adaptada i centrada en la garantia de drets** i que evitarà que determinades concepcions acabin integrades en l'actuació política, ja que ajuda a comprendre la complexitat de la desigualtat i la necessitat d'un abordatge multifactorial. Un abordatge multifactorial que es pot materialitzar de maneres diferents, des del desplegament d'àmbits d'actuació i de polítiques específiques destinades a col·lectius concrets fins a la millora de la capacitat d'adaptació de serveis i recursos a la diversitat de la població jove. Elements com l'elaboració d'una diagnosi adequada o la construcció compartida de les polítiques de joventut esdevenen fonamentals per adequar-les a les desigualtats existents i a la seva intersecció.

En resum, el PNJCat 2030 vol abordar la perspectiva interseccional tenint en compte els aspectes clau següents:

- La perspectiva interseccional ens ajuda a obtenir una **visió més àmplia i completa dels eixos de desigualtat**, un fet que ha de contribuir a tenir en compte aquestes realitats diverses a l'hora de desenvolupar les polítiques de joventut.
- Aquesta perspectiva **no ens fa desestimar la necessitat de desplegar línies d'actuació, serveis i recursos específicament orientats a un eix específic de desigualtat**. El racisme, el masclisme, el classisme o el capacitisme tenen dinàmiques pròpies que cal abordar de manera concreta. La perspectiva interseccional no ha de servir per desdibuixar els eixos de discriminació, sinó per proporcionar recursos i eines adequades per afrontar-los tenint en compte l'existència de realitats diverses.

²¹ Acebillo-Baqué, Míriam (coord.) (2022). *Inseguretat econòmica i desigualtats entre la joventut catalana. Una anàlisi basada en la perspectiva de la interseccionalitat*. Col·lecció Estudis 41. Observatori Català de la Joventut: pàg. 24.

- La interseccionalitat també ens ha de ser **útil a l'hora de definir amb un grau de detall més gran el públic objectiu de les nostres actuacions**, entenent que quan parlem de *dones*, *joves*, *persones migrades*, *persones amb discapacitat*, etc. fem referència a etiquetes que engloben col·lectius amplis en què s'inscriuen realitats molt diverses. Sense caure en una tendència a les "microidentitats", cal definir de manera més acurada quins aspectes es volen treballar en cadascuna de les polítiques plantejades i, a partir d'aquí, descriure el col·lectiu destinatari.

Així, la perspectiva interseccional aplicada a la joventut considera que aquesta posició dependrà no només de l'edat, sinó també d'altres eixos, com la classe social de la persona jove, el seu origen, el seu gènere, el territori on habita, la seva orientació sexual, les llengües que parla, la diversitat funcional i un llarg etcètera de posicions, que es creuen entre elles i creen situacions particulars en cada context.

La perspectiva interseccional, per tant, s'ha d'entendre com una **eina d'anàlisi** de la realitat, però també com un **instrument al servei del disseny i la implementació de polítiques més justes i equitatives**. Tenir una visió àmplia de la desigualtat no significa abordar-ne tots els eixos de la mateixa manera o amb el mateix grau de prioritat, sinó que ens permet identificar els que tenen més incidència en la vida de les persones joves, i així **orientar millor les nostres polítiques, programes i serveis**.

Mirada internacional i agenda global

La realitat de les persones joves i de les polítiques de joventut de Catalunya se circumscriuen en el marc de **realitats més àmplies: l'europea, la de la conca del Mediterrani i, en última instància, la mundial**. La globalització ha conduït a un augment de la interdependència entre països i regions; a l'establiment de xarxes culturals, econòmiques, socials i polítiques de caràcter internacional, i també a una polarització socioeconòmica mundial, la divisió internacional del treball i el creixement de la pobresa i les desigualtats. Si ja eren evidents la interconnexió i la interdependència existents a escala global, la crisi generada per la pandèmia de la covid-19 o la guerra d'Ucraïna han ressaltat encara més aquesta realitat.

Les persones joves són un col·lectiu central en les dinàmiques de resistència i transformació d'un món que, malgrat el desenvolupament de la comunicació, el transport, la tecnologia, etc., es mostra sovint incapaç de generar perspectives d'un futur millor per a les noves generacions. Les onades migratòries i els moviments d'acollida de refugiats econòmics o de conflictes armats, les mobilitzacions per denunciar la inacció davant el canvi climàtic, les xarxes internacionals de solidaritat, etc. posen en relleu el protagonisme de les persones joves a l'hora de canviar la seva realitat més immediata, així com d'impulsar iniciatives de solidaritat davant el model de globalització actual.

És en aquest sentit que, davant d'una joventut interconnectada en el terreny internacional, **les polítiques de joventut també han de ser permeables a aquesta realitat i desplegar-se de manera coordinada amb altres agents internacionals**, amb la voluntat d'inscriure's en una estratègia compartida per millorar la realitat juvenil. Aquesta estratègia compartida ha de respondre a la voluntat de resoldre, de manera eficient, els problemes comuns de les persones joves, tenint en compte la diversitat i especificitats del col·lectiu.

Amb aquesta finalitat, el PNJCat 2030 es construeix tenint en compte les recomanacions i directives d'àmbit internacional que afecten l'àmbit de joventut. Volem estar alineats amb els reptes globals i adaptar i consolidar les recomanacions i les directives al nostre context i a la situació de les persones joves.

En aquest sentit, el Pla s'alinea amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, que concreta la seva actuació tant des dels governs com des de la societat civil en **els objectius de desenvolupament sostenible** (ODS). Així mateix, el Pla també vol tenir en compte els aspectes que estableixen l'**Estratègia de la UE per la Joventut 2019-2027**, el **Consell d'Europa: Estratègia de Joventut 2030**, així com les xarxes europees principals en matèria de polítiques o serveis a la joventut, com **ERYICA**, **EYCA** o **EURODESK**. També vol col·laborar amb altres xarxes europees en què s'aborda l'àmbit de joventut, com l'Assemblea Europea de Regions o l'assemblea europea de l'Euroregió.

Aquest Pla considera també la mirada internacional i la voluntat d'incidir, des de Catalunya, en la incorporació de la joventut en l'agenda internacional, tal com recullen els objectius i les actuacions previstes en un conjunt de plans estratègics i de treball adoptats pel Govern de Catalunya, com són el Pla d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea 2023-2026, el Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026 i l'Estratègia mediterrània de Catalunya 2030 (MedCat 2030).

El PNJCat 2030 aposta també per la participació activa en **projectes internacionals**, en diferents àmbits de les polítiques de joventut, així com per l'impuls de la **mobilitat internacional** a fi de donar suport als projectes i les iniciatives impulsades des de Catalunya, potenciar la coordinació amb altres projectes, però també fomentar la mobilitat de les persones joves per motius formatius, d'ocupació o de voluntariat a través d'iniciatives com Erasmus+ i del Cos Europeu de Solidaritat.

Desplegament del PNJCat 2030

El PNJCat respon a un **model de governança** en què l'Administració no adopta un paper jeràrquic respecte de la resta d'actors, sinó que vol crear una relació de cooperació i col·laboració amb la societat civil. Una de les innovacions del PNJCat 2000-2010 va ser incorporar agents ben diferents (Generalitat, món local i entitats juvenils) en una mateixa planificació de polítiques. I així va quedar reflectit en la pròpia Llei 33/2010, de polítiques de joventut.

Això ha facilitat que aquests agents comparteixin discursos i orientacions en el desenvolupament de les polítiques i que el mateix govern del PNJCat sigui un òrgan col·legiat entre Generalitat, món local i entitats juvenils, representades a través del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC). Aquesta **rellevància de la societat civil** en les polítiques de joventut no s'ha de quedar a aquest nivell. La intenció d'aquest nou PNJCat és tenyir les polítiques de joventut en tots els àmbits del protagonisme dels ens locals, així com de les persones joves i del moviment juvenil organitzat.

En aquest sentit, per poder desplegar el PNJCat 2030 s'estructuren diferents òrgans, espais i eines. Concretament, i tenint en compte la diversitat d'agents del Pla, la seva implementació prendrà forma a través de l'acció dels tres agents principals que estan al capdavant del PNJCat (Generalitat de Catalunya, món local i moviment juvenil organitzat):

- L'acció de la Generalitat de Catalunya en el desplegament del PNJCat / Projecte Govern.
- L'acció del món local en el desplegament del PNJCat / Projecte Territori.
- L'acció del conjunt del moviment juvenil organitzat en el desplegament del PNJCat / Projecte Jove.

D'una banda, el Projecte Govern que articula l'acció de la Generalitat de Catalunya en el desplegament del PNJCat a través d'un pla d'actuació de polítiques de joventut de la Generalitat de Catalunya (PAPJ), que establirà els objectius, les accions i les mesures a desenvolupar per l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, el Projecte Territori que articula l'acció del món local en el desplegament del PNJCat a través dels plans comarcals i dels plans locals de joventut, on els ens locals (ajuntaments, consells comarcals, etc.) establiran els objectius, accions i mesures a desenvolupar.

I, en darrer lloc, el Projecte Jove que articula l'acció del conjunt del moviment juvenil organitzat en el desplegament del PNJCat a través dels projectes, plans de treball i accions impulsades pel Consell nacional de la joventut de Catalunya i les entitats juvenils, així com pel moviment juvenil organitzat, en general.

Val a dir que el projecte Govern, Territori o Jove no es despleguen en un sentit literal del terme (excepte en el cas el projecte Govern) sinó que estan formats pel conjunt d'actuacions o eines que impulsen, lideren o despleguen cadascun d'aquests actors. Aquest compendi és el que configurarà i donarà forma a cada projecte.

Cal assenyalar que, tot i que el PNJCat es defineix sovint com un pla de plans, cada cop queda més palesa la impossibilitat de crear compartiments estancs per cada un dels agents, doncs la seva acció està interconnectada i ha de ser, necessàriament, multinivell i multiactor. Aquesta és la única manera de poder donar resposta a una realitat social que és cada cop més complexa i multicausal.

Això significa un repte en el disseny del desplegament operatiu del PNJCat i ens obliga a introduir noves eines que aportin major flexibilitat, plasticitat i apertura en la implementació.

Les eines del PNJCat 2030

El PNJCat, com a pla sectorial de coordinació en matèria de joventut, té per finalitat assegurar la coherència metodològica en l'actuació de les diverses institucions públiques que duen a terme polítiques de joventut, així com establir el marc de desplegament de les polítiques de joventut dels anys vinents. A partir dels principis, els reptes, les prioritats i els objectius estratègics plantejats, el PNJCat 2030 ha definit l'escenari de futur cap al qual vol avançar.

La planificació estratègica requereix, però, no únicament el plantejament d'objectius específics i assolibles, sinó també la definició d'instruments i d'eines que facin possible el desplegament de les polítiques públiques en l'àmbit de joventut. La definició de les eines que possibilitaran aquest desenvolupament es planteja tenint en compte els diversos aspectes i criteris que han de contribuir a la construcció de polítiques de joventut efectives per assolir els objectius i els resultats esperats.

Criteris de desplegament del PNJCat 2030

Flexibilitat temporal	Cal desplegar eines temporalment flexibles: davant d'una conjuntura socioeconòmica canviant i que planteja nous reptes, de vegades de previsió difícil, cal que les eines del PNJCat disposin de mecanismes per modificar-les o actualitzar-les. El desplegament d'eines amb períodes de vigència acotats, així com el seguiment i la capacitat de redireccionament d'aquestes eines, són elements que cal procurar tenir en compte a l'hora de plantejar-les.
Flexibilitat territorial	El caràcter nacional del PNJCat no ha d'implicar necessàriament l'homogeneïtzació del seu desplegament. Precisament, per a un avenç eficient envers l'assoliment de les prioritats i els objectius plantejats, és imprescindible partir d'una anàlisi

acurada de les necessitats específiques dels diversos territoris amb la finalitat d'establir línies estratègiques d'actuació adequades a aquestes.

És en aquest sentit que prenen especial rellevància la planificació estratègica local (plans locals de joventut) i comarcal (plans comarcals de joventut), així com la seva vinculació i compromís amb els reptes, les prioritats i els objectius del PNJCat.

Flexibilitat en la concreció i la prioritització	És tenint en compte els elements conjunturals i territorials que cal determinar la concreció i la prioritització de les idees força que s'han presentat en aquest PNJCat. En les eines de desplegament, i especialment en els plans d'actuació, cal determinar la prioritització dels reptes, així com les eines complementàries per al desplegament sectorial d'aquests (plans de xoc, estudis, planificació estratègica de reptes específics, etc.).
--	--

Amb la identificació d'aquests criteris, juntament amb la voluntat de dibuixar un desplegament eficient i senzill, plantejem el desenvolupament de les eines següents, amb unes tasques operatives, uns períodes de vigència i uns agents que les lideren.

Ambit nacional de desplegament

Eina	Descripció	Tasques de desplegament	Període	Lidera
Pla d'actuació de polítiques de joventut	Eina principal de desplegament del PNJCat 2030. En el pla d'actuació es recullen les mesures i les actuacions vinculades a cadascun dels reptes, prioritats i objectius.	- Analitzar la realitat juvenil i de les polítiques de joventut adscrites al seu període de vigència. - Desplegar les actuacions per a cadascun dels reptes, prioritats i objectius estratègics. - Establir una prioritització estratègica de les actuacions que cal desenvolupar, d'acord amb l'anàlisi de la realitat juvenil i de les polítiques de joventut efectuada. - Establir les eines de desplegament sectorial, territorial i de recursos que caldrà impulsar en el transcurs del seu període de vigència. - Plantejar els indicadors necessaris per recollir la informació necessària sobre el desplegament i els resultats de les línies d'actuació. - Concretar les mesures d'avaluació i de seguiment específiques del Pla, seguint els criteris generals que recull el PNJCat.	El PNJCat es desplegarà a través de dos plans d'actuació successius, un primer per al període 2023-2026 i un segon per al període 2027-2030.	DGJ/ACJ
Eines sectorials	Eines de naturalesa i finalitats diverses destinades a concretar actuacions o estratègies específiques per a determinades prioritats identificades. Les eines sectorials poden ser plans de	- Desplegar les actuacions específiques en les prioritats que s'hagin identificat, tenint en compte l'anàlisi de la realitat juvenil. - Establir una planificació de recursos i una programació de les actuacions que cal impulsar. - Definir els indicadors que es recolliran per determinar el grau de desplegament i d'efectivitat de les actuacions previstes. - Esdevenir eines de referència i consulta per les diverses administracions i altres agents a	Variable segons la naturalesa de l'eina sectorial i la seva finalitat específica.	DGJ/ACJ

		xoc, protocols, guies, plans de desplegament de recursos, etc.	l'hora de desenvolupar actuacions i recursos vinculats a prioritats específiques.		
Àmbit local de desplegament	Pla local de joventut	Eina principal de desplegament estratègic de les polítiques de joventut en l'àmbit municipal.	- Analitzar la realitat i les necessitats concretes de les persones joves del municipi. - Analitzar les polítiques de joventut desplegades en l'àmbit municipal. - Generar una proposta de priorització i línies d'actuació adequades a la realitat del municipi i alineades amb el PNJCat vigent.	Període de vigència d'entre 4 i 5 anys, segons es reculli en el mateix Pla.	Ajuntaments.
	Pla comarcal de joventut	Eina principal de desplegament de les polítiques comarcals de joventut i de suport als municipis.	- Analitzar les polítiques de joventut de la comarca, tant les desenvolupades des del Consell Comarcal com les impulsades des dels municipis. - Desenvolupar l'estratègia comarcal en matèria de joventut. - Esdevenir el marc de desplegament dels serveis i recursos comarcals en l'àmbit de joventut, d'acord amb el plantejament del PNJCat vigent i les necessitats detectades per millorar les polítiques de joventut dels municipis.	Període de vigència d'entre 4 i 5 anys, segons es reculli en el mateix Pla.	Consells comarcals.

La governança del PNJCat 2030

En aquest apartat es plantegen les grans línies i els espais de govern principals del PNJCat 2030 i de les seves eines de desplegament. El disseny d'aquest model de govern s'ha fet amb la voluntat d'incorporar totes les veus que tenen incidència en el desplegament de les polítiques de joventut dels anys vinents, sense renunciar a una estructura operativa i capaç de dirigir amb eficiència el rumb del PNJCat durant el seu període de vigència.

Es proposa un model que aprofundeix en els principis de governança que ja es van plantejar en el pla anterior i que estableixen la base d'espais d'intervenció d'agents diversos en els espais de govern del Pla. La nova estructura cerca la reformulació dels espais per ampliar la participació i la incidència dels agents, generar una circulació dinàmica d'informació i establir funcions clares per a cadascun dels òrgans. En aquest sentit, cal destacar l'esforç per avançar cap a un model de **governança relacional**, entès com un model que tendeix a ser sensible a la complexitat, flexibilitzar les jerarquies i supeditar les estructures a les necessitats dels objectius i projectes plantejats, al mateix temps que incorpora la participació d'agents diversos en els seus espais de treball, deliberació i presa de decisions.

Malgrat els esforços en aquest sentit, cal evidenciar que queda camí per recórrer i que, per tant, no podem parlar d'un model completament relacional, atesa la necessitat d'adequar el sistema de governança del PNJCat als marcs de funcionament de l'Administració pública, fet que requereix l'existència d'espais de governança regulats i formalment reconeguts, així com processos estables de funcionament i rendició de comptes.

És, doncs, cercant l'equilibri entre una governança relacional i l'existència necessària d'espais fixos de presa de decisions que es defineixen els espais de governança següents:

Espai	Funcions principals	Composició	Convocatòria	Normativa que regula
Consell Rector del PNJCat	- Impulsar el procés d'elaboració, fer-ne el seguiment i validar la proposta del PNJCat - Liderar la posada en marxa, implementació, seguiment i avaluació estratègica del PNJCat. - Fer el seguiment, control i avaluació del desplegament operatiu del PNJCat. - Vetllar per la coordinació i l'acompliment de les funcions de cada un dels agents en el desplegament estratègic i operatiu del PNJCat. - Impulsar la posada en marxa i vetllar pel correcte funcionament dels òrgans i instruments previstos per al desplegament estratègic i operatiu del PNJCat. - Plantejar modificacions en el PNJCat en casos excepcionals i degudament justificats.	Presidència. Correspon a la persona titular de la Direcció General de Joventut. Vicepresidència. L'exerceix el/la president/a del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. 10 Vocalies: - Una persona en representació de l'Administració de la Generalitat, designada per la persona titular de la Direcció General de Joventut. - Una persona en representació de la Federació de Municipis de Catalunya. - Una persona en representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques. - Una persona en representació de Micropobles de Catalunya. - Una persona en representació del CNJC, designada per aquest ens. Secretaria. Actua com a secretari/ària del Consell Rector del PNJCat una persona adscrita a la Direcció General de Joventut o a l'Agència Catalana de Joventut, nomenada per la persona titular de la Direcció General esmentada.	Quatre convocatòries ordinàries l'any. Altres convocatòries amb caràcter extraordinari o que prevegi el Reglament del Consell Rector.	DECRET 103/2012, de 25 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament del Consell Rector del Pla nacional de joventut de Catalunya.
Comissió rectora ampliada del PNJCat	— Disposar d'un espai d'interrelació periòdic que permeti conèixer i posar en comú els espais i eines de desplegament del PNJCat. — Promoure el treball operatiu multinivell i la generació de sinèrgies entre els diferents òrgans i espais de desplegament del Pla. — Vetllar per la coherència i l'acció coordinada de tots els agents implicats en l'execució operativa del PNJCat	- Els membres del Consell rector del PNJCat - Cinc persones en representació dels Espais de Demarcació (una en representació de cadascun dels espais). - Dues persones joves en representació del Panell jove - Una persona en representació de l'Associació catalana de professionals de joventut (AcPpJ) - Altres persones expertes o representants institucionals que puguin ser d'interès.	Una convocatòria ordinària - l'any. Altres convocatòries amb caràcter extraordinari, especialment en els moments d'avaluació i finalització de la vigència del Pla.	

Comissió interdepartamental de polítiques de joventut	- Proposar les línies d'actuació en matèria de joventut de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. - Sensibilitzar les diferents àrees del Govern de la necessitat d'impulsar polítiques per a la gent jove i d'orientar-les segons les especificitats del col·lectiu. - Coordinar les actuacions de l'Administració de la Generalitat en polítiques de joventut. - Crear i impulsar comissions tècniques de treball, segons les línies d'actuacions, per executar polítiques de joventut. - Impulsar l'acció de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en matèria de joventut. - Fer el seguiment del PNJCat i de les eines de desplegament d'aquest. - Traslladar les deliberacions i conclusions assolides al Consell Rector.	Presidència. Persona titular del departament competent en matèria de política de joventut. Vicepresidència primera. Persona titular de la secretaria competent en matèria d'infància, adolescència i joventut. Vicepresidència segona. Persona titular de la direcció general competent en matèria de política de joventut. Vocalies. La persona titular de l'ACJ. Una persona representant de cada unitat o departament de l'Administració de la Generalitat, amb rang mínim de director/a general. Secretaria. Una persona adscrita a la Direcció General de Joventut.	Tres convocatòries ordinàries l'any. Altres convocatòries amb caràcter extraordinari o que prevegi el decret de creació de la Comissió interdepartamental de polítiques de joventut.	DECRET 358/2004, de 24 d'agost, de creació de la Comissió interdepartamental de polítiques de joventut.
Espais de Demarcació (sis Espais de Demarcació, la de Barcelona estarà dividida en comarques centrals i l'àmbit metropolità de Barcelona).	- Fer el seguiment del desplegament del PNJCat i de la seva aplicació al territori. - Incorporar la perspectiva territorial en el desplegament del PNJCat. - Fomentar el debat sobre els reptes, les prioritats i els objectius estratègics, o les eines per a territoris concrets. - Traslladar les deliberacions i les conclusions assolides al Consell Rector.	Responsables tècnics i polítics de les administracions provincials, comarcals i locals del territori.	Una convocatòria l'any de manera ordinària. Altres convocatòries extraordinàries que hi pugui haver.	-
Panell jove	- Incorporar la perspectiva jove al desplegament del PNJCat i de les eines. - Impulsar debats sobre àmbits temàtics diversos. - Detectar noves necessitats o propostes innovadores per al desenvolupament de les polítiques de joventut. - Generar coneixement amb relació a nous àmbits sectorials o actualitzar els existents.	Persones joves de perfils, interessos i àmbits d'experiència/expertesa diversos.	Variable segons les necessitats i els interessos. Funcionament multicanal presencial-virtual i convocatòries vinculades a l'àmbit d'interès/expertesa/experiència.	-
Grups de treball sectorials ²²	- Fer el desplegament discursiu, d'anàlisi de la realitat i/o de desenvolupament i desplegament d'actuacions concretes vinculades a àmbits temàtics específics. - Desenvolupar altres tasques definides en el PNJCat vigent, amb una planificació i una finalitat acotada i concreta.	Variable segons la naturalesa i la finalitat del grup.	Variable segons la naturalesa i la finalitat del grup.	-

²² Els grups de treball sectorials no són espais de governança des d'una concepció tradicional, sinó que es tracta de grups per elaborar una tasca específica detallada en el PNJCat amb relació a una temàtica o prioritat concreta. En aquest sentit, però, el plantejament dels grups de treball sectorials s'aproxima a les nocions esmentades de governança relacional, ja que es tracta d'espais flexibles, temporals i amb capacitat per incorporar-hi agents diversos que tinguin vinculació amb la temàtica que es vol treballar.

Si bé a la taula anterior hem descrit les característiques principals dels espais de governança que podem associar al PNJCat en si mateix i a les eines de l'àmbit nacional de desplegament, és important assenyalar també el desenvolupament de les **Taules comarcals** i dels **espais municipals**, que desenvoluparan un seguiment directe de la planificació de joventut en els àmbits comarcal i local i faran la funció de nexa entre administracions, incorporant-hi també els agents del territori que siguin importants per al desenvolupament d'aquesta tasca.

Cap a una governança relacional

La lògica relacional estableix un model de governança centrat en els processos, la flexibilitat i la capacitat de modelar els espais i les estructures als objectius que es volen assolir. Malgrat les dificultats de desplegar una governança plenament relacional, tenint en compte les limitacions normatives existents i la necessitat de reformular el funcionament de l'Administració per poder-ho fer, es considera important avançar cap a una lògica **que superi l'estructura top-down**, mitjançant l'increment dels processos de coordinació multiagent i l'intercanvi de coneixements, experiències, informació i creació d'eines vinculades als aspectes que s'hagin considerat prioritaris.

En aquest sentit, les **Taules comarcals** i els **espais municipals** representen una aposta per intensificar aquesta vinculació interinstitucional per al desenvolupament de les polítiques de joventut. Aquests espais han de ser els encarregats de fer el seguiment del desplegament del PNJCat, però també d'esdevenir nexes de referència per a les administracions de grau superior i canals per traslladar-hi les necessitats específiques del territori.

En el mateix sentit, els **Espais de demarcació** i el **Panell jove** suposen també espais per generar lògiques *bottom-up* i fer possible la recollida continuada d'informació d'agents diversos sobre el desplegament del PNJCat. En el cas del Panell jove, la seva naturalesa flexible i diversa pot generar un grau elevat de canvi i adequació a les necessitats o prioritats que es vulguin treballar en cada moment.

En tercer lloc, cal remarcar la potencialitat dels **grups de treball sectorials**, així com el conjunt de **processos i estratègies** que es concreten en el PNJCat i que plantejaran eines diverses des d'una perspectiva multiagent, associada a una prioritat o repte específic. Es tracta d'espais i eines amb durada i composició diversa, que es definiran a partir de les necessitats específiques que vagin sorgint durant la implementació del PNJCat i que li aportaran flexibilitat i capacitat d'adaptació als canvis que es puguin anar produint.

Entenem, doncs, que el model de governança presenta un **potencial relacional**, però que cal sostenir aquest enfocament per evitar la solidificació excessiva d'estructures que puguin limitar la capacitat d'incidència dels espais i canals generats i continuar oberts a la innovació i a la generació de nous processos.

Seguiment del PNJCat 2030

El seguiment del PNJCat 2030 ha de ser útil per determinar el **grau de vigència durant** el període de desplegament, així com per observar l'evolució dels reptes, les prioritats i els objectius estratègics, que han d'oferir informació sobre l'evolució de la situació de les persones joves o del desplegament de les polítiques de joventut en el marc de cadascuna de les idees força plantejades.

D'altra banda, el seguiment esmentat ha d'englobar també el **monitoratge del desplegament de les eines del PNJCat**, amb atenció especial als plans d'actuació com a documents principals destinats a desplegar línies d'actuació, serveis i projectes per avançar en l'assoliment dels reptes, les prioritats i els objectius estratègics que recull el PNJCat.

En tercer lloc, el seguiment del PNJCat i de les seves eines associades, així com el recull d'informació periòdica associat a aquest, ha de permetre avançar cap al **disseny de polítiques basades en evidències**.

És amb aquesta triple perspectiva que s'aborda aquest apartat, destinat a definir les característiques del procés continuat de seguiment del PNJCat 2030. En cadascuna de les dimensions de seguiment que s'han exposat en els paràgrafs anteriors es desprenen un seguit d'objectius, amb tasques i moments d'actuació associats, que es recullen en els apartats següents.

Seguiment del PNJCat 2030 i de la seva vigència

Els canvis socials, tant conjunturals com estructurals, poden modificar o redefinir la realitat de les persones joves i determinar-ne les necessitats, els problemes, les inquietuds, les motivacions, etc. que en el moment de redactar el PNJCat encara no existien o tenien un nivell de prioritització baix. En aquest sentit, el seguiment ha de determinar la idoneïtat del disseny del PNJCat i plantejar la reformulació dels reptes, les prioritats i/o els objectius estratègics, si es considera que hi ha prioritats o temàtiques que cal incorporar, substituir o modificar.

El seguiment del PNJCat 2030 s'ha de fer de manera periòdica amb la voluntat d'observar l'evolució dels indicadors establerts per a cadascuna de les idees força del Pla, atesa la informació que aquests poden aporten sobre la realitat de les persones joves en cadascuna de les prioritats definides.

D'altra banda, aquest seguiment s'ha de dur a terme amb la voluntat d'orientar l'actuació futura i determinar les prioritats que cal abordar de manera específica en el desenvolupament dels plans d'actuació i de la resta d'eines de desplegament vinculades al PNJCat.

El seguiment i la rendició de comptes de la tasca dels diversos òrgans de governança és el tercer pilar que s'ha volgut destacar en aquest procés de seguiment general del desenvolupament de la planificació estratègica en matèria de joventut.

Objectiu de seguiment	Descripció	Implicacions	Periodicitat
Validar la vigència del PNJCat	El seguiment d'aquesta evolució permet: 1) Observar la situació de les persones joves amb relació a un problema determinat. 2) Analitzar el desplegament de les polítiques de joventut (en els casos en què s'han generat indicadors referents al desenvolupament d'aquestes). 3) Obtenir informació per valorar el disseny del Pla i la seva adequació a la realitat de les persones joves.	Valorar l'adequació de cadascun dels reptes, les prioritats i els objectius estratègics i el seu plantejament conceptual en funció de com evoluciona la realitat juvenil.	Final del període de vigència del PNJCat 2030.
Orientar l'actualització de les eines del PNJCat d'acord amb les prioritats que s'indiquen en el document estratègic	Seguiment dels reptes, les prioritats i els objectius estratègics amb la finalitat de definir prioritats per al desplegament dels plans d'actuació i altres eines del PNJCat, en coordinació amb els paràmetres d'aquest.	Prioritzar els reptes o les prioritats que han de servir per orientar el desenvolupament dels plans d'actuació i de les altres eines del PNJCat.	Inici del període de vigència del PNJCat / Meitat del període de vigència del PNJCat (procés d'elaboració dels dos plans d'actuació vinculats al PNJCat 2030).
Establir mecanismes de rendició de comptes dels òrgans de governança	Recull d'indicadors d'activitat i de resultats per fer el seguiment dels diversos espais de governança que preveu el PNJCat 2030, amb la voluntat de facilitar i objectivar el procés de rendició de comptes d'aquests, així com efectuar propostes de futur basades en evidències.	Obtenir dades objectives amb relació al funcionament dels òrgans de governança.	Seguiment anual dels indicadors. Publicació de resultats i conclusions al final del període de vigència del PNJCat.

El seguiment ha de servir també, com s'ha esmentat, per **mesurar el desplegament i l'evolució dels espais de governança** i el desenvolupament de les seves funcions. El seguiment de la governança s'ha de fer d'acord amb els indicadors establerts a fi de determinar alguns paràmetres bàsics d'activitat i resultats en el si dels diversos espais:

Espai	Tipus d'indicador	Indicadors de funcionament
Consell Rector	Indicador d'activitat	Nombre de reunions ordinàries anuals.
		Nombre de reunions extraordinàries anuals.
		Nombre de membres que participen en cada reunió.
		Absències de les persones/organismes convocats a cada reunió.
	Indicador de resultat	Nombre de reunions fetes durant el procés de redacció del PNJCat.
		Nombre de propostes fetes durant el procés d'elaboració del PNJCat.
		Nombre de propostes del Consell incorporades al PNJCat durant el procés de redacció.
		Nombre d'aportacions (propostes, consideracions, reflexions) vinculades al desplegament del PNJCat.
Comissió interdepartamental de polítiques de joventut	Indicador d'activitat	Nombre de reunions ordinàries anuals.
		Nombre de reunions extraordinàries anuals.
		Departaments presents a cada reunió.
		Departaments absents a cada reunió.
	Indicador de resultat	Nombre de propostes de la Comissió destinades a impulsar actuacions adreçades als joves des dels diversos departaments.
		Nombre d'actuacions d'orientació plantejades per incorporar la perspectiva juvenil en els diversos departaments.
		Nombre d'aportacions de seguiment del PNJCat durant el seu període de vigència.
		Nombre d'aportacions de seguiment que han derivat en modificacions concretes del PNJCat o dels seus instruments de desplegament.
Espais de Demarcació	Indicador d'activitat	Nombre de reunions ordinàries anuals.
		Nombre de reunions extraordinàries anuals.
		Nombre de persones que participen en cada reunió.
		Absències de les persones/organismes convocats a cada reunió.
	Indicador de resultat	Distribució territorial de les persones que assisteixen a les reunions.
		Nombre d'aportacions de seguiment del PNJCat durant el seu període de vigència (conjunt del territori).
		Nombre d'aportacions de seguiment del PNJCat durant el seu període de vigència (vinculada a realitats territorials específiques).
		Nombre d'aportacions de seguiment que han derivat en modificacions concretes del PNJCat o dels seus instruments de desplegament.
Panell jove	Indicador d'activitat	Nombre de sessions anuals.
		Nombre de persones que participen en cada reunió.
		Absències de les persones convocades a cada reunió.
		Perfil de les persones que participen en les sessions.
		Nombre de debats monogràfics duts a terme.
	Indicador de resultat	Nombre de propostes generades al Panell jove.

		Distribució de les propostes generades al Panell jove segons les idees força del Pla.
		Nombre d'aportacions que han derivat en modificacions concretes del PNJCat o dels seus instruments de desplegament.
Grups de treball sectorials	Indicador d'activitat	Nombre de sessions anuals.
		Nombre de persones que participen en cada reunió.
		Absències de les persones convocades a cada reunió.
	Indicador de resultat	Nombre de propostes generades pels grups de treball sectorials.
		Nombre d'aportacions que han derivat en modificacions concretes del PNJCat o dels seus instruments de desplegament.
		Nombre d'altres aportacions efectuades (reflexions, dades, propostes estratègiques).

Seguiment dels plans d'actuació i d'altres eines de desplegament del PNJCat 2030

Els processos de seguiment dels plans d'actuació i de les altres eines de desplegament del PNJCat es descriuran de manera més detallada en els documents respectius. No obstant això, amb la finalitat d'obtenir una visió global dels processos de seguiment de la planificació estratègica, s'ha considerat oportú establir en aquest apartat els objectius i els paràmetres generals.

El Pla d'actuació, així com la resta d'eines de seguiment, han de tenir, per norma general, un seguiment anual de la seva execució (en els casos específics d'eines que no requereixin aquesta periodicitat de seguiment, s'especificarà en el mateix document). Aquest seguiment periòdic s'ha de fer amb la finalitat d'observar les tasques dutes a terme i el grau de desplegament d'aquests documents, així com per marcar estratègies de treball a curt termini.

Per fer-ho, es proposa un monitoratge de les polítiques de joventut de la Generalitat de Catalunya que s'han de recollir en els plans d'actuació i en la resta d'eines, centrat en l'anàlisi dels elements següents:

- Polítiques desplegades amb relació als reptes de l'estratègia.
- Cobertura de les polítiques de joventut.
- Població diana a la qual s'adrecen les polítiques de joventut.
- Desplegament territorial de les polítiques de joventut.

Objectiu de seguiment	Descripció	Implicacions	Periodicitat
Establir eines de rendició de comptes de l'acció de la Generalitat en matèria de joventut.	El seguiment dels plans d'actuació i de les altres eines de desplegament del PNJCat 2030 ha de permetre obtenir una visió general de l'evolució de les polítiques de joventut, tant les que es lideren des de la DGJ/ACJ com les impulsades per altres departaments. Les quatre dimensions de seguiment que s'han exposat anteriorment ofereixen orientacions en aquest sentit, si bé cal determinar la informació disponible i la que es pot desenvolupar en el període de vigència de la planificació estratègica.	Disposar de dades homogènies i coherents. Valorar el desenvolupament de les polítiques de joventut, així com el grau d'adequació a les idees força i a les prioritats que estableix el PNJCat 2030.	Recull anual amb publicació en finalitzar el període de vigència de cadascuna de les eines de desplegament.

Orientar l'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de joventut.	El seguiment en l'aspecte operatiu ha de ser d'utilitat per reorientar les polítiques de joventut, d'acord amb les necessitats de millora o de reformulació detectades.	Disposar de dades homogènies i coherents.	Final del període de vigència del Pla d'actuació o de les altres eines de desplegament del Pla.
		Desplegar un procés d'anàlisi i de millora de les polítiques de joventut de la Generalitat.	

Avançar en el disseny de polítiques basades en evidències

Finalment, el seguiment del PNJCat i de les seves eines ha d'estar encarat a l'avenç cap al plantejament de polítiques orientades en evidències. És per aquest motiu que el desenvolupament regular de dades i coneixement ha de ser un pilar fonamental de la millora de les polítiques de joventut, tal com s'estableix als principis del PNJCat.

Cal tenir en compte que el PNJCat, per la seva naturalesa, no es pot avaluar en el sentit formal del terme, atès que no recull projectes ni actuacions específiques amb impacte mesurable. No obstant això, sí que es poden seleccionar programes de les eines de desplegament que es considerin clau en cadascuna de les idees força per desenvolupar un procés d'avaluació d'aquests. En aquest sentit, es planteja la necessitat de desplegar uns processos i uns canals de coneixement definits.

Objectiu de seguiment	Descripció	Implicacions	Periodicitat
Identificar en quins àmbits temàtics o projectes es vol desenvolupar coneixement de manera prioritària.	Cal identificar els àmbits o projectes en què és prioritari el recull d'informació i el desenvolupament de coneixement, tenint en compte la realitat de la població jove i les seves necessitats i problemàtiques, que poden ser canviants.	Establir una prioritització temàtica.	Actualització anual.
Desenvolupar un cos de coneixement disciplinat que orienti el disseny de les polítiques de joventut.	Cal que, a partir dels àmbits o projectes identificats, es despleguin processos de seguiment i avaluació que ens permetin recollir informació rellevant amb relació al seu desplegament i impacte.	Impulsar un recull ordenat de coneixement i plantejar processos d'avaluació que puguin ser escalables.	Recull anual amb publicació en finalitzar el període de vigència de cadascuna de les eines de desplegament.
Generar canals de transmissió del coneixement generat.	El desplegament de processos d'avaluació específics per a determinats programes ha de servir per orientar les polítiques de joventut, així com la resta de polítiques generalistes que poden tenir incidència en la població jove.	Fer un desplegament progressiu d'un model de millora de les polítiques de joventut.	Recull anual amb publicació en finalitzar el període de vigència de cadascuna de les eines de desplegament.